

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של

מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב

יבנאל עיר ברסלב – עיר השמחה

פרשת

בא תשפ"ה

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'

או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ"ק אדמו"ר עט"ר
מוהרא"ש
ר' אליעזר שלמה בן
ר' מנחם זאב זי"ע

לזכות מורנו ורבנו הרה"צ
ר' יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט"א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ"ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :

הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם, גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַסֶּכֶת בָּבָא־קַמָּא פֶּרֶק ה

א. שׁוֹר שֶׁנָּגַח אֶת הַפָּרָה וְנִמְצָא עֻבָּרָהּ בְּצִדָּהּ, וְאֵין יָדוּעַ אִם עַד שֶׁלֹּא נִגָּחָהּ יָלְדָה, אִם מִשֶּׁנִּגָּחָהּ יָלְדָה - מְשַׁלֵּם חֲצִי נֶזֶק לַפָּרָה וּרְבִיעַ נֶזֶק לַוָּלָד. וְכֵן פָּרָה שֶׁנָּגְחָה אֶת הַשּׁוֹר וְנִמְצָא וְלָדָהּ בְּצִדָּהּ, וְאֵין יָדוּעַ אִם עַד שֶׁלֹּא נָגְחָה יָלְדָה, אִם מִשֶּׁנִּגְחָה יָלְדָה - מְשַׁלֵּם חֲצִי נֶזֶק מִן הַפָּרָה וּרְבִיעַ נֶזֶק מִן הַוָּלָד: ב. הַקַּדָּר שֶׁהִכְנִיס קְדֵרוֹתָיו לַחֲצַר בַּעַל־הַבַּיִת שֶׁלֹּא בִּרְשׁוּת, וְשִׁבְּרָתַן בְּהֶמְתּוֹ שֶׁל בַּעַל־הַבַּיִת - פָּטוּר; וְאִם הֶזִּקָּה בָּהֶן - בַּעַל הַקְּדֵרוֹת חַיָּב; וְאִם הִכְנִיס בִּרְשׁוּת - בַּעַל חָצֵר חַיָּב. הִכְנִיס פֵּרוֹתָיו לַחֲצַר בַּעַל־הַבַּיִת שֶׁלֹּא בִּרְשׁוּת, וַאֲכָלָתַן בְּהֶמְתּוֹ שֶׁל בַּעַל־הַבַּיִת - פָּטוּר; וְאִם הֶזִּקָּה בָּהֶן - בַּעַל הַפֵּרוֹת חַיָּב; וְאִם הִכְנִיס בִּרְשׁוּת - בַּעַל הֶחָצֵר חַיָּב: ג. הִכְנִיס שׁוֹרוֹ לַחֲצַר בַּעַל־הַבַּיִת שֶׁלֹּא בִּרְשׁוּת, וּנְגָחוֹ שׁוֹרוֹ שֶׁל בַּעַל־הַבַּיִת, אוֹ שֶׁנִּשְׁכוֹ כַּלְבּוֹ שֶׁל בַּעַל־הַבַּיִת - פָּטוּר. נָגַח הוּא שׁוֹרוֹ שֶׁל בַּעַל־הַבַּיִת - חַיָּב. נָפַל לְבוֹרוֹ וְהִבְאִישׁ מֵימָיו - חַיָּב. הָיָה אָבִיו אוֹ בְּנוֹ לְתוֹכוֹ - מְשַׁלֵּם אֶת הַכֹּפֶר. וְאִם הִכְנִיס בִּרְשׁוּת - בַּעַל הֶחָצֵר חַיָּב. רַבִּי אוֹמֵר: בְּכֻלָּן אֵינוֹ חַיָּב, עַד שֶׁיְּקַבֵּל עָלָיו לִשְׁמֹר: ד. שׁוֹר שֶׁהָיָה מִתְכַּוֵּן לַחֲבֵרוֹ וְהִכָּה אֶת הָאִשָּׁה וְיָצְאוּ יְלָדֶיהָ - פָּטוּר מִדְּמֵי וְלָדוֹת. וְאָדָם שֶׁהָיָה מִתְכַּוֵּן לַחֲבֵרוֹ, וְהִכָּה אֶת הָאִשָּׁה וְיָצְאוּ יְלָדֶיהָ - מְשַׁלֵּם דְּמֵי וְלָדוֹת. כֵּיצַד מְשַׁלֵּם דְּמֵי וְלָדוֹת? שָׁמִין אֶת הָאִשָּׁה כַּמָּה הִיא יָפָה עַד שֶׁלֹּא יָלְדָה וְכַמָּה הִיא יָפָה מְשֶׁיָּלְדָה. אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל: אִם־כֵּן, מְשֶׁהָאִשָּׁה יוֹלֶדֶת - מַשְׁבַּחַת! אֶלָּא שָׁמִין אֶת הַוְּלָדוֹת כַּמָּה הֵן יָפִין, וְנוֹתֵן לַבַּעַל. וְאִם אֵין לָהּ בַּעַל - נוֹתֵן לְיוֹרְשָׁיו. הָיְתָה שִׁפְחָה וְנִשְׁתַּחְרְרָה, אוֹ גִּיּוֹרֶת - פָּטוּר: ה. הַחוֹפֵר בּוֹר בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וּפְתָחוֹ לִרְשׁוּת־הָרַבִּים, אוֹ בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים וּפְתָחוֹ לִרְשׁוּת הַיָּחִיד, בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד וּפְתָחוֹ לִרְשׁוּת הַיָּחִיד אַחֵר - חַיָּב. הַחוֹפֵר בּוֹר בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים, וְנָפַל לְתוֹכוֹ שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר וָמֵת - חַיָּב. אֶחָד הַחוֹפֵר בּוֹר, שִׂיחַ וּמְעָרָה, חֲרִיצִין וּנְעִיצִין - חַיָּב. אִם־כֵּן, לָמָּה נֶאֱמַר (שְׁמוֹת כא, לג): "בּוֹר"? מַה בּוֹר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ כְּדֵי לְהָמִית - עֲשָׂרָה טְפָחִים, אַף כֹּל שֶׁיֵּשׁ בּוֹ כְּדֵי לְהָמִית - עֲשָׂרָה טְפָחִים. הָיוּ פְּחוּתִין מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים, וְנָפַל לְתוֹכוֹ שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר וָמֵת - פָּטוּר. וְאִם הָזַק בּוֹ - חַיָּב: ו. בּוֹר שֶׁל שְׁנֵי שֻׁתָּפִין, עָבַר עָלָיו הָרִאשׁוֹן וְלֹא כִסָּהוּ, וְהַשֵּׁנִי וְלֹא כִסָּהוּ - הַשֵּׁנִי חַיָּב. כִּסָּהוּ הָרִאשׁוֹן, וּבָא הַשֵּׁנִי וּמְצָאוֹ מְגֻלֶּה וְלֹא כִסָּהוּ - הַשֵּׁנִי חַיָּב. כִּסָּהוּ כָּרָאוּי, וְנָפַל לְתוֹכוֹ שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר וָמֵת - פָּטוּר. לֹא כִסָּהוּ כָּרָאוּי, וְנָפַל לְתוֹכוֹ שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר וָמֵת - חַיָּב. נָפַל לְפָנָיו מִקּוֹל הַכְּרִיָּה - חַיָּב. לְאַחֲרָיו מִקּוֹל הַכְּרִיָּה - פָּטוּר. נָפַל לְתוֹכוֹ שׁוֹר

וְכֵלָיו וְנִשְׁתַּבְּרוּ, חֲמוֹר וְכֵלָיו וְנִתְקָרְעוּ – חַיָּב עַל הַבְּהֵמָה וּפָטוּר עַל הַכֵּלִים. נָפַל לְתוֹכוֹ שׁוֹר חֵרֵשׁ שׁוֹטֶה, וְקָטָן – חַיָּב. בֵּן אוֹ בַּת, עֶבֶד אוֹ אָמָה – פָּטוּר: ז. אֶחָד שׁוֹר וְאֶחָד כָּל בְּהֵמָה לִנְפִילַת הַבּוֹר, וּלְהַפְרָשַׁת הַר־סִינַי, וּלְתַשְׁלוּמֵי כֶּפֶל, וְלַהֲשָׁבַת אֲבֵדָה, לִפְרִיקָה, לַחֲסִימָה, לַכְּלָאַיִם, וְלַשַּׁבָּת. וְכֵן חַיָּה וָעוֹף כַּיּוֹצֵא בָּהֶן. אִם־כֵּן, לָמָּה נֶאֱמַר (שְׁמוֹת כא, לג): "שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר"? אֶלָּא שֶׁדִּבֵּר הַכָּתוּב בַּהְווָה:

מַסֶּכֶת בָּבָא־קַמָּא פֶּרֶק ו

ו. הַכּוֹנֵס צֹאן לַדִּיר, וְנָעַל בִּפְנֵיהָ כָּרָאוּי, וְיָצְאָה וְהִזִּיקָה – פָּטוּר. לֹא נָעַל בִּפְנֵיהָ כָּרָאוּי, וְיָצְאָה וְהִזִּיקָה – חַיָּב. נִפְרְצָה בַּלַּיְלָה אוֹ שֶׁפָּרְצוּהָ לִסְטִים וְיָצְאָה וְהִזִּיקָה – פָּטוּר. הוֹצִיאוּהָ לִסְטִים – לִסְטִים חַיָּבִים: ב. הִנִּיחָהּ בַּחַמָּה, אוֹ שֶׁמְּסָרָהּ לְחֵרֵשׁ שׁוֹטֶה וְקָטָן. וְיָצְאָה וְהִזִּיקָה – חַיָּב. מְסָרָהּ לְרוֹעֶה – נִכְנָס רוֹעֶה תַּחְתָּיו. נָפְלָה לַגִּינָה וְנֶהֱנֵית – מְשַׁלֶּמֶת מַה שֶּׁנֶּהֱנֵית. יָרְדָה כְּדַרְכָּהּ וְהִזִּיקָה, – מְשַׁלֶּמֶת מַה שֶּׁהִזִּיקָה. כֵּיצַד מְשַׁלֶּמֶת מַה שֶּׁהִזִּיקָה? שָׁמִין בֵּית־סְאָה בְּאוֹתָהּ שָׁדֶה, כַּמָּה הָיְתָה יָפָה וְכַמָּה הֵיא יָפָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אָכְלָה פֵּרוֹת גְּמוּרִים – מְשַׁלֶּמֶת פֵּרוֹת גְּמוּרִים. אִם סְאָה – סְאָה, אִם סָאתַיִם – סָאתַיִם: ג. הַמַּגְדִּישׁ בְּתוֹךְ שָׂדֶה שֶׁל חֲבֵרוֹ שֶׁלֹּא בִּרְשׁוּת, וַאֲכָלָתַן בְּהֶמְתּוֹ שֶׁל בַּעַל הַשָּׂדֶה – פָּטוּר; וְאִם הֶזִּקָּה בָּהֶן – בַּעַל הַגָּדִישׁ חַיָּב. וְאִם הִגְדִּישׁ בִּרְשׁוּת – בַּעַל הַשָּׂדֶה חַיָּב: ד. הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הַבְּעֵרָה בְּיַד חֵרֵשׁ, שׁוֹטֶה וְקָטָן – פָּטוּר בְּדִינֵי אָדָם, וְחַיָּב בְּדִינֵי שָׁמַיִם. שָׁלַח בְּיַד פִּקֵּחַ – הַפִּקֵּחַ חַיָּב. אֶחָד הֵבִיא אֶת הָאוּר, וְאֶחָד הֵבִיא אֶת הָעֵצִים – הַמֵּבִיא אֶת הָעֵצִים חַיָּב. אֶחָד הֵבִיא אֶת הָעֵצִים, וְאֶחָד הֵבִיא אֶת הָאוּר – הַמֵּבִיא אֶת הָאוּר חַיָּב. בָּא אַחֵר וְלִבָּה – הַמְּלַבֶּה חַיָּב. לִבְּתָה הָרוּחַ – כֻּלָּן פְּטוּרִין. הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הַבְּעֵרָה וְאָכְלָה עֵצִים אוֹ אֲבָנִים, אוֹ עָפָר – חַיָּב, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כב, ה): "כִּי תֵצֵא אֵשׁ וּמָצְאָה קֹצִים וְנֶאֱכַל גָּדִישׁ, אוֹ הַקָּמָה, אוֹ הַשָּׂדֶה – שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם הַמַּבְעִר אֶת הַבְּעֵרָה". עָבְרָה גָּדֵר שֶׁהוּא גָּבוֹהַּ אַרְבַּע אַמּוֹת, אוֹ דֶּרֶךְ הָרַבִּים, אוֹ נָהָר – פָּטוּר. הַמַּדְלִיק בְּתוֹךְ שֶׁלּוֹ, עַד כַּמָּה תַּעֲבֹר הַדְּלֵקָה? רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר: רוֹאִין אוֹתָהּ כְּאִלּוּ הוּא בְּאֶמְצַע בֵּית־כּוֹר. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה אַמּוֹת, כְּדֶרֶךְ רְשׁוּת־הָרַבִּים. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: חֲמִשִּׁים אַמָּה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: "שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם הַמַּבְעִר אֶת הַבְּעֵרָה" (שָׁם). הַכֹּל לְפִי הַדְּלֵקָה: ה. הַמַּדְלִיק אֶת הַגָּדִישׁ, וְהָיוּ בּוֹ כֵּלִים וְדָלְקוּ – רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: יְשַׁלֵּם מַה שֶּׁבְּתוֹכוֹ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵינוֹ מְשַׁלֵּם אֶלָּא גָּדִישׁ שֶׁל חִטִּים אוֹ שֶׁל שְׂעוֹרִים. הָיָה גְּדִי כָּפוּת לוֹ וְעֶבֶד סָמוּךְ לוֹ, וְנִשְׂרַף

עמו - חַיָּב. עֶבֶד כָּפוּת לוֹ וּגְדִי סָמוּךְ לוֹ, וְנִשְׂרַף עִמּוֹ - פָּטוּר. וּמוֹדִים חֲכָמִים לְרַבִּי יְהוּדָה בַּמַּדְלִיק אֶת הַבִּירָה, שֶׁהוּא מְשַׁלֵּם כָּל מַה שֶּׁבְּתוֹכָהּ; שֶׁכֵּן דֶּרֶךְ בְּנֵי־אָדָם לְהָנִיחַ בַּבָּתִּים: ו. גֵּץ שֶׁיָּצָא מִתַּחַת הַפַּטִּישׁ, וְהִזִּיק - חַיָּב. גָּמָל שֶׁהָיָה טָעוּן פִּשְׁתָּן וְעָבַר בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים, וְנִכְנַס פִּשְׁתָּנוֹ לְתוֹךְ הַחֲנוּת, וְדָלְקוּ בְּנֵרוֹ שֶׁל חֶנְוָנִי וְהִדְלִיק אֶת הַבִּירָה - בַּעַל הַגָּמָל חַיָּב. הִנִּיחַ חֶנְוָנִי נֵרוֹ מִבַּחוּץ - הַחֶנְוָנִי חַיָּב; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בְּנֵר חֲנֻכָּה פָּטוּר:

מַסֶּכֶת בָּבָא־קַמָּא פֶּרֶק ז

א. מְרֻבָּה מִדַּת תַּשְׁלוּמֵי כֶּפֶל מִמִּדַּת תַּשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה, שֶׁמִּדַּת תַּשְׁלוּמֵי כֶּפֶל נוֹהֶגֶת בֵּין בְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים וּבֵין בְּדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ רוּחַ חַיִּים, וּמִדַּת תַּשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה - אֵינָהּ נוֹהֶגֶת אֶלָּא בְּשׁוֹר וָשֶׂה בִּלְבַד, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כא, לז) "כִּי יִגְנֹב אִישׁ שׁוֹר אוֹ שֶׂה וּטְבָחוֹ אוֹ מְכָרוֹ" וְגוֹ'. אֵין הַגּוֹנֵב אַחַר הַגַּנָּב מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי כֶּפֶל; וְלֹא הַטּוֹבֵחַ וְלֹא הַמּוֹכֵר אַחַר הַגַּנָּב מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה: ב. גָּנַב עַל־פִּי שְׁנַיִם, וְטָבַח וּמָכַר עַל פִּיהֶם אוֹ עַל־פִּי שְׁנַיִם אֲחֵרִים - מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה. גָּנַב וּמָכַר בְּשַׁבָּת, גָּנַב וּמָכַר לַעֲבוֹדָה־זָרָה; גָּנַב וְטָבַח בְּיוֹם־הַכִּפּוּרִים; גָּנַב מֹשֶׁל אָבִיו וְטָבַח וּמָכַר, וְאַחַר־כָּךְ מֵת אָבִיו; גָּנַב וְטָבַח, וְאַחַר־כָּךְ הִקְדִּישׁ - מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה. גָּנַב וְטָבַח לְרִפּוּאָה אוֹ לִכְלָבִים; הַשּׁוֹחֵט וְנִמְצָא טְרֵפָה; הַשּׁוֹחֵט חֻלִּין בַּעֲזָרָה - מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה. רַבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר בִּשְׁנֵי אֵלּוּ: ג. גָּנַב עַל־פִּי שְׁנַיִם, וְטָבַח וּמָכַר עַל פִּיהֶם, וְנִמְצְאוּ זוֹמְמִין - מְשַׁלְּמִין הַכֹּל. גָּנַב עַל־פִּי שְׁנַיִם, וְטָבַח וּמָכַר עַל־פִּי שְׁנַיִם אֲחֵרִים: אֵלּוּ וָאֵלּוּ נִמְצְאוּ זוֹמְמִין - הָרִאשׁוֹנִים מְשַׁלְּמִים תַּשְׁלוּמֵי כֶּפֶל, וְהָאַחֲרוֹנִים מְשַׁלְּמִין תַּשְׁלוּמֵי שְׁלִשָּׁה. נִמְצְאוּ אַחֲרוֹנִים זוֹמְמִין - הוּא מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי כֶּפֶל, וְהֵן מְשַׁלְּמִין תַּשְׁלוּמֵי שְׁלִשָּׁה. אֶחָד מִן הָאַחֲרוֹנִים זוֹמֵם - בָּטְלָה עֵדוּת שְׁנֵיָּה. אֶחָד מִן הָרִאשׁוֹנִים זוֹמֵם - בָּטְלָה כָּל הָעֵדוּת; שֶׁאִם אֵין גְּנֵבָה אֵין טְבִיחָה וְאֵין מְכִירָה: ד. גָּנַב עַל־פִּי שְׁנַיִם, וְטָבַח וּמָכַר עַל־פִּי עֵד אֶחָד, אוֹ עַל־פִּי עַצְמוֹ - מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי כֶּפֶל, וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה. גָּנַב וְטָבַח בְּשַׁבָּת; גָּנַב וְטָבַח לַעֲבוֹדָה־זָרָה; גָּנַב מֹשֶׁל אָבִיו וּמֵת אָבִיו, וְאַחַר־כָּךְ טָבַח וּמָכַר; גָּנַב וְהִקְדִּישׁ, וְאַחַר־כָּךְ טָבַח וּמָכַר - מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי כֶּפֶל וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: קָדָשִׁים שֶׁחַיָּב בְּאַחֲרָיוּתָן - מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה. וְשֶׁאֵינוֹ חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתָם - פָּטוּר: ה. מְכָרוֹ חוּץ מֵאֶחָד מִמֵּאָה שֶׁבּוֹ, אוֹ

שֶׁהָיְתָה לוֹ בּוֹ שֻׁתָּפוּת, הַשּׁוֹחֵט וְנִתְנַבְּלָה בְּיָדוֹ, הַנּוֹחֵר, וְהַמְעַקֵּר - מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי כֶּפֶל, וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה. גָּנַב בִּרְשׁוּת הַבְּעָלִים וְטָבַח וּמָכַר חוּץ מֵרְשׁוּתָם, אוֹ שֶׁגָּנַב חוּץ מֵרְשׁוּתָם, וְטָבַח וּמָכַר בִּרְשׁוּתָם, אוֹ שֶׁגָּנַב וְטָבַח וּמָכַר חוּץ מֵרְשׁוּתָם - מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה. אֲבָל גָּנַב וְטָבַח וּמָכַר בִּרְשׁוּתָם - פָּטוּר: ו. הָיָה מוֹשְׁכוֹ וְיוֹצֵא, וּמֵת בִּרְשׁוּת הַבְּעָלִים - פָּטוּר; הִגְבִּיהוֹ אוֹ שֶׁהוֹצִיאוֹ מֵרְשׁוּת הַבְּעָלִים וָמֵת - חַיָּב. נָתְנוּ לִבְכוֹרוֹת בְּנוֹ, אוֹ לְבַעַל חוֹבוֹ, לְשׁוֹמֵר חִנָּם, וְלַשּׁוֹאֵל, לְנוֹשֵׂא שָׂכָר, וְלַשּׁוֹכֵר; וְהָיָה מוֹשְׁכוֹ, וּמֵת בִּרְשׁוּת הַבְּעָלִים - פָּטוּר; הִגְבִּיהוֹ, אוֹ שֶׁהוֹצִיאוֹ מֵרְשׁוּת הַבְּעָלִים, וָמֵת - חַיָּב: ז. אֵין מְגַדְּלִין בְּהֵמָה דַּקָּה בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, אֲבָל מְגַדְּלִין בְּסוּרְיָא, וּבְמִדְבָּרוֹת שֶׁבְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. אֵין מְגַדְּלִין תַּרְנְגוֹלִים בִּירוּשָׁלַיִם, מִפְּנֵי הַקָּדָשִׁים, וְלֹא כֹהֲנִים בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי הַטָּהֳרוֹת. אֵין מְגַדְּלִין חֲזִירִים בְּכָל מָקוֹם. לֹא יְגַדֵּל אָדָם אֶת הַכֶּלֶב, אֶלָּא אִם־כֵּן הָיָה קָשׁוּר בְּשַׁלְשֶׁלֶת. אֵין פּוֹרְסִין נִשְׁבִּים לַיּוֹנִים, אֶלָּא אִם־כֵּן הָיָה רָחוֹק מִן הַיִּשּׁוּב שְׁלֹשִׁים רִיס:

מַסֶּכֶת בָּבָא־קַמָּא פֶּרֶק ח

א. הַחוֹבֵל בַּחֲבֵרוֹ - חַיָּב עָלָיו מִשּׁוּם חֲמִשָּׁה דְּבָרִים: בְּנֶזֶק, בְּצַעַר, בִּרְפּוּי, בְּשֶׁבֶת, וּבְבשֶׁת. בְּנֶזֶק כֵּיצַד? סְמָא אֶת עֵינוֹ, קָטַע אֶת יָדוֹ, שִׁבֵּר אֶת רַגְלוֹ - רוֹאִין אוֹתוֹ כְּאִלּוּ הוּא עֶבֶד נִמְכָּר בַּשּׁוּק, וְשָׁמִין כַּמָּה הָיָה יָפֶה וְכַמָּה הוּא יָפֶה. צַעַר? כְּוָאוֹ בַּשִּׁפּוּד אוֹ בַּמַּסְמֵר, וַאֲפִלּוּ עַל צִפָּרְנוֹ, מָקוֹם שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה חַבּוּרָה - אוֹמְדִין כַּמָּה אָדָם כַּיּוֹצֵא בָּזֶה רוֹצֶה לִטֹּל לִהְיוֹת מִצְטַעֵר כָּךְ. רִפּוּי? הִכָּהוּ - חַיָּב לְרַפְּאתוֹ. עָלוּ בוֹ צְמָחִים, אִם מֵחֲמַת הַמַּכָּה - חַיָּב. שֶׁלֹּא מֵחֲמַת הַמַּכָּה - פָּטוּר. חָיְתָה וְנִסְתְּרָה, חָיְתָה וְנִסְתְּרָה - חַיָּב לְרַפְּאתוֹ. חָיְתָה כָּל צָרְכָּהּ - אֵינוֹ חַיָּב לְרַפְּאוֹתוֹ. שֶׁבֶת? רוֹאִין אוֹתוֹ כְּאִלּוּ הוּא שׁוֹמֵר קִשּׁוּאִין, שֶׁכְּבָר נָתַן לוֹ דְּמֵי יָדוֹ וּדְמֵי רַגְלוֹ. בּשֶׁת? הַכֹּל לְפִי הַמְבַיֵּשׁ וְהַמִּתְבַּיֵּשׁ. הַמְבַיֵּשׁ אֶת הָעָרוֹם, הַמְבַיֵּשׁ אֶת הַסּוּמָא, וְהַמְבַיֵּשׁ אֶת הַיָּשֵׁן - חַיָּב; וְיָשֵׁן שֶׁבִּיֵּשׁ - פָּטוּר. נָפַל מִן הַגַּג, וְהִזִּיק וּבִיֵּשׁ - חַיָּב עַל הַנֶּזֶק, וּפָטוּר עַל הַבּשֶׁת. שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים כה, יא): "וְשָׁלְחָה יָדָהּ וְהֶחֱזִיקָה בִּמְבֻשָׁיו"; אֵינוֹ חַיָּב עַל הַבּשֶׁת עַד שֶׁיְּהֵא מִתְכַּוֵּן: ב. זֶה חֹמֶר בָּאָדָם מִבַּשּׁוֹר: שֶׁהָאָדָם מְשַׁלֵּם נֶזֶק, צַעַר, רִפּוּי, שֶׁבֶת, וּבשֶׁת, וּמְשַׁלֵּם דְּמֵי וְלָדוֹת; וְשׁוֹר אֵינוֹ מְשַׁלֵּם אֶלָּא נֶזֶק, וּפָטוּר מִדְּמֵי וְלָדוֹת: ג. הַמַּכֶּה אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ, וְלֹא עָשָׂה בָּהֶם חַבּוּרָה, וְהַחוֹבֵל בַּחֲבֵרוֹ בְּיוֹם־הַכִּפּוּרִים - חַיָּב בְּכֻלָּן. הַחוֹבֵל בְּעֶבֶד עִבְרִי - חַיָּב בְּכֻלָּן,

חוּץ מִן הַשֶּׁבֶת, בִּזְמַן שֶׁהוּא שֶׁלּוֹ. הַחוֹבֵל בְּעֶבֶד כְּנַעֲנִי שֶׁל אֲחֵרִים - חַיָּב בְּכֻלָּן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵין לַעֲבָדִים בּשֶׁת: ד. חֵרֵשׁ, שׁוֹטֶה וְקָטָן פְּגִיעָתָן רָעָה: הַחוֹבֵל בָּהֶן - חַיָּב, וְהֵם שֶׁחָבְלוּ בַּאֲחֵרִים - פְּטוּרִין. הָעֶבֶד וְהָאִשָּׁה פְּגִיעָתָן רָעָה: הַחוֹבֵל בָּהֶן - חַיָּב. וְהֵם שֶׁחָבְלוּ בַּאֲחֵרִים - פְּטוּרִין, אֲבָל מְשַׁלְּמִין לְאַחַר זְמָן. נִתְגָּרְשָׁה הָאִשָּׁה, נִשְׁתַּחְרֵר הָעֶבֶד - חַיָּבִין לְשַׁלֵּם: ה. הַמַּכֶּה אָבִיו וְאִמּוֹ וְעָשָׂה בָּהֶן חַבּוּרָה, וְהַחוֹבֵל בַּחֲבֵרוֹ בְּשַׁבָּת - פָּטוּר מִכֻּלָּן, מִפְּנֵי שֶׁהוּא נִדּוֹן בְּנַפְשׁוֹ. וְהַחוֹבֵל בְּעֶבֶד כְּנַעֲנִי שֶׁלּוֹ - פָּטוּר מִכֻּלָּן: ו. הַתּוֹקֵעַ לַחֲבֵרוֹ - נוֹתֵן לוֹ סֶלַע. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי: מָנֶה. סְטָרוֹ - נוֹתֵן לוֹ מָאתַיִם זוּז. לְאַחַר יָדוֹ - נוֹתֵן לוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת זוּז. צָרַם בְּאָזְנוֹ, תָּלַשׁ בְּשִׂעָרוֹ, רָקַק וְהִגִּיעַ בּוֹ רָקוֹ, הֶעֱבִיר טַלִּיתוֹ מִמֶּנּוּ, פָּרַע רֹאשׁ הָאִשָּׁה בַּשּׁוּק - נוֹתֵן אַרְבַּע מֵאוֹת זוּז. זֶה הַכְּלָל: הַכֹּל לְפִי כְּבוֹדוֹ. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: אֲפִלּוּ עֲנִיִּים שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל, רוֹאִין אוֹתָם כְּאִלּוּ הֵם בְּנֵי־חוֹרִין שֶׁיָּרְדוּ מִנִּכְסֵיהֶם, שֶׁהֵם בְּנֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. וּמַעֲשֶׂה בְּאֶחָד שֶׁפָּרַע רֹאשׁ הָאִשָּׁה בַּשּׁוּק, בָּאת לִפְנֵי רַבִּי עֲקִיבָא, וְחִיְּבוּ לְתֵּן לָהּ אַרְבַּע מֵאוֹת זוּז. אָמַר לוֹ: 'רַבִּי תֵּן לִי זְמָן', וְנָתַן לוֹ זְמָן. שִׁמְּרָה עוֹמֶדֶת עַל פֶּתַח חֲצֵרָהּ, וְשָׁבַר אֶת הַכַּד בְּפָנֶיהָ, וּבוֹ כְּאִיסַר שֶׁמֶן. גִּלְּתָה אֶת רֹאשָׁהּ, וְהָיְתָה מְטַפַּחַת וּמַנַּחַת יָדָהּ עַל רֹאשָׁהּ. הָעֶמִיד עָלֶיהָ עֵדִים, וּבָא לִפְנֵי רַבִּי עֲקִיבָא, אָמַר לוֹ: 'רַבִּי, לָזוֹ אֲנִי נוֹתֵן אַרְבַּע מֵאוֹת זוּז'? אָמַר לוֹ: 'לֹא אָמַרְתָּ כְּלוּם'. הַחוֹבֵל בְּעַצְמוֹ, אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵינוֹ רַשַּׁאי - פָּטוּר. אֲחֵרִים שֶׁחָבְלוּ בּוֹ - חַיָּבִין. וְהַקּוֹצֵץ נְטִיעוֹתָיו, אַף־עַל־פִּי שֶׁאֵינוֹ רַשַּׁאי - פָּטוּר. אֲחֵרִים שֶׁקָּצְצוּ אֶת נְטִיעוֹתָיו - חַיָּבִים: ז. אַף־עַל־פִּי שֶׁהוּא נוֹתֵן לוֹ - אֵינוֹ נִמְחָל לוֹ, עַד שֶׁיְּבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ, שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית כ, ז): "וְעַתָּה הָשֵׁב אֵשֶׁת" וְגוֹ'. וּמִנַּיִן שֶׁלֹּא יְהֵא הַמּוֹחֵל אַכְזָרִי שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם שָׁם יז): "וַיִּתְפַּלֵּל אַבְרָהָם אֶל הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים אֶת אֲבִימֶלֶךְ" וְגוֹ'. הָאוֹמֵר: 'סַמֵּא אֶת עֵינִי', 'קְטַע אֶת יָדִי', 'שְׁבֹר אֶת רַגְלִי' - חַיָּב. עַל מְנָת לִפְטֹר - חַיָּב. 'קְרַע אֶת כְּסוּתִי', שְׁבֹר אֶת כַּדִּי' - חַיָּב. עַל מְנָת לִפְטֹר -פָּטוּר. 'עֲשֵׂה כֵן לְאִישׁ פְּלוֹנִי', עַל מְנַת לִפְטֹר - חַיָּב, בֵּין בְּגוּפוֹ בֵּין בְּמָמוֹנוֹ:

מַסֶּכֶת בָּבָא־קַמָּא פֶּרֶק ט

א. הַגּוֹזֵל עֵצִים, וַעֲשָׂאָן כֵּלִים, צָמַר, וַעֲשָׂאָן בְּגָדִים - מְשַׁלֵּם כִּשְׁעַת הַגְּזֵלָה. גָּזַל פָּרָה מְעֻבֶּרֶת, וְיָלְדָה, רָחֵל טְעוּנָה, וּגְזָזָה - מְשַׁלֵּם דְּמֵי פָּרָה הָעוֹמֶדֶת לֵילֵד, דְּמֵי רָחֵל הָעוֹמֶדֶת לִגָּזֵז. גָּזַל פָּרָה, וְנִתְעַבְּרָה אֶצְלוֹ וְיָלְדָה, רָחֵל, וְנִטְעֲנָה אֶצְלוֹ וּגְזָזָה - מְשַׁלֵּם כִּשְׁעַת הַגְּזֵלָה. זֶה

הַכְּלָל: כָּל הַגַּזְלָנִים מְשַׁלְּמִין כִּשְׁעַת הַגְּזֵלָה: ב. גָּזַל בְּהֵמָה וְהִזְקִינָה, עֲבָדִים וְהִזְקִינוּ - מְשַׁלֵּם כִּשְׁעַת הַגְּזֵלָה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: בָּעֲבָדִים אוֹמֵר לוֹ: 'הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ'. גָּזַל מַטְבֵּעַ וְנִסְדַּק, פֵּרוֹת וְהֶרְקִיבוּ, יַיִן וְהֶחֱמִיץ - מְשַׁלֵּם כִּשְׁעַת הַגְּזֵלָה. מַטְבֵּעַ וְנִפְסַל, תְּרוּמָה וְנִטְמֵאת, חָמֵץ וְעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח, בְּהֵמָה וְנֶעֱבְדָה בָּהּ עֲבֵרָה, אוֹ שֶׁנִּפְסְלָה מֵעַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, אוֹ שֶׁהָיְתָה יוֹצֵאת לִסָּקֵל - אוֹמֵר לוֹ: 'הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ': ג. נָתַן לָאֻמָּנִין לְתַקֵּן, וְקִלְקְלוּ - חַיָּבִין לְשַׁלֵּם. נָתַן לֶחָרָשׁ שִׂדָּה, תֵּבָה וּמִגְדָּל לְתַקֵּן, וְקִלְקֵל - חַיָּב לְשַׁלֵּם. וְהַבַּנַּאי שֶׁקִּבֵּל עָלָיו לִסְתֹּר אֶת הַכֹּתֶל, וְשִׁבֵּר אֶת הָאֲבָנִים אוֹ שֶׁהִזִּיק - חַיָּב לְשַׁלֵּם. הָיָה סוֹתֵר מִצַּד זֶה וְנָפַל מִצַּד אַחֵר - פָּטוּר. וְאִם מֵחֲמַת הַמַּכָּה - חַיָּב: ד. הַנּוֹתֵן צֶמֶר לַצַּבָּע, וְהִקְדִּיחַתּוּ יוֹרָה - נוֹתֵן לוֹ דְּמֵי צַמְרוֹ. צְבָעוֹ כָּאוּר, אִם הַשֶּׁבַח יוֹתֵר עַל הַיְצִיאָה - נוֹתֵן לוֹ אֶת הַיְצִיאָה; וְאִם הַיְצִיאָה יְתֵרָה עַל הַשֶּׁבַח - נוֹתֵן לוֹ אֶת הַשֶּׁבַח. לְצַבַּע לוֹ אָדֹם, וּצְבָעוֹ שָׁחֹר, שָׁחֹר וּצְבָעוֹ אָדֹם - רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: נוֹתֵן לוֹ דְּמֵי צַמְרוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם הַשֶּׁבַח יָתֵר עַל הַיְצִיאָה - נוֹתֵן לוֹ אֶת הַיְצִיאָה; וְאִם הַיְצִיאָה יְתֵרָה עַל הַשֶּׁבַח - נוֹתֵן לוֹ אֶת הַשֶּׁבַח: ה. הַגּוֹזֵל אֶת חֲבֵרוֹ שָׁוֶה פְּרוּטָה, וְנִשְׁבַּע לוֹ - יוֹלִיכֶנּוּ אַחֲרָיו אֲפִלּוּ לְמָדַי. לֹא יִתֵּן לֹא לִבְנוֹ וְלֹא לִשְׁלוּחוֹ, אֲבָל נוֹתֵן לִשְׁלִיחַ בֵּית־דִּין. וְאִם מֵת - יַחֲזִיר לְיוֹרְשָׁיו: ו. נָתַן לוֹ אֶת הַקֶּרֶן, וְלֹא נָתַן לוֹ אֶת הַחֹמֶשׁ, מָחַל לוֹ עַל הַקֶּרֶן, וְלֹא מָחַל לוֹ עַל הַחֹמֶשׁ, מָחַל לוֹ עַל זֶה וְעַל זֶה חוּץ מִפָּחוּת מִשָּׁוֶה פְּרוּטָה בַּקֶּרֶן - אֵינוֹ צָרִיךְ לֵילֵךְ אַחֲרָיו. נָתַן לוֹ אֶת הַחֹמֶשׁ, וְלֹא נָתַן לוֹ אֶת הַקֶּרֶן, מָחַל לוֹ עַל הַחֹמֶשׁ, וְלֹא מָחַל לוֹ עַל הַקֶּרֶן, מָחַל לוֹ עַל זֶה וְעַל זֶה חוּץ מִשָּׁוֶה פְּרוּטָה בַּקֶּרֶן - צָרִיךְ לֵילֵךְ אַחֲרָיו: ז. נָתַן לוֹ אֶת הַקֶּרֶן, וְנִשְׁבַּע לוֹ עַל הַחֹמֶשׁ - הֲרֵי זֶה מְשַׁלֵּם חֹמֶשׁ עַל חֹמֶשׁ, עַד שֶׁיִּתְמַעֵט הַקֶּרֶן פָּחוֹת מִשָּׁוֶה פְּרוּטָה. וְכֵן בַּפִּקָּדוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר (וַיִּקְרָא ה, כא-כב): "בְּפִקָּדוֹן אוֹ בִתְשׂוּמֶת יָד אוֹ בְגָזֵל אוֹ עָשַׁק אֶת עֲמִיתוֹ, אוֹ מָצָא אֲבֵדָה וְכִחֵשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל שָׁקֶר" - הֲרֵי זֶה מְשַׁלֵּם קֶרֶן וְחֹמֶשׁ וְאָשָׁם. 'הֵיכָן פִּקְּדוֹנִי'? אָמַר לוֹ: 'אָבַד'. 'מַשְׁבִּיעֲךָ אֲנִי', וְאָמַר: 'אָמֵן', וְהָעֵדִים מְעִידִים אוֹתוֹ שֶׁאָכְלוֹ - מְשַׁלֵּם קֶרֶן. הוֹדָה מֵעַצְמוֹ - מְשַׁלֵּם קֶרֶן וְחֹמֶשׁ וְאָשָׁם: ח. 'הֵיכָן פִּקְּדוֹנִי'? אָמַר לוֹ: 'נִגְנַב' - 'מַשְׁבִּיעֲךָ אֲנִי', וְאָמַר: 'אָמֵן', וְהָעֵדִים מְעִידִים אוֹתוֹ שֶׁגְּנָבוֹ - מְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי כֶּפֶל. הוֹדָה מֵעַצְמוֹ - מְשַׁלֵּם קֶרֶן וְחֹמֶשׁ וְאָשָׁם: ט. הַגּוֹזֵל אֶת אָבִיו, וְנִשְׁבַּע לוֹ, וָמֵת - הֲרֵי זֶה מְשַׁלֵּם קֶרֶן וְחֹמֶשׁ לִבְנָיו אוֹ לְאֶחָיו. וְאִם אֵינוֹ רוֹצֶה, אוֹ שֶׁאֵין לוֹ - לוֹוֶה וּבַעֲלֵי חוֹב בָּאִים וְנִפְרָעִים: י.

הָאוֹמֵר לִבְנוֹ: ׳קוֹנָם אִי אַתָּה נֶהֱנֶה מִשֶּׁלִּי׳, אִם מֵת - יִירָשֶׁנּוּ. בְּחַיָּיו וּבְמוֹתוֹ, אִם מֵת - לֹא יִירָשֶׁנּוּ, וְיַחֲזִיר לְבָנָיו אוֹ לְאֶחָיו. וְאִם אֵין לוֹ - לוֹוֶה, וּבַעֲלֵי חוֹב בָּאִין וְנִפְרָעִים: יא. הַגּוֹזֵל אֶת הַגֶּר וְנִשְׁבַּע לוֹ, וָמֵת - הֲרֵי זֶה מְשַׁלֵּם קֶרֶן וְחֹמֶשׁ לַכֹּהֲנִים וְאָשָׁם לַמִּזְבֵּחַ, שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר ה, ח): "וְאִם אֵין לָאִישׁ גֹּאֵל לְהָשִׁיב הָאָשָׁם אֵלָיו, הָאָשָׁם הַמּוּשָׁב לַה׳ לַכֹּהֵן, מִלְּבַד אֵיל הַכִּפֻּרִים אֲשֶׁר יְכַפֶּר בּוֹ עָלָיו". הָיָה מַעֲלֶה אֶת הַכֶּסֶף וְאֶת הָאָשָׁם, וָמֵת - הַכֶּסֶף יִנָּתֵן לְבָנָיו, וְהָאָשָׁם יִרְעֶה עַד שֶׁיִּסְתָּאֵב, וְיִמָּכֵר וְיִפְּלוּ דָּמָיו לִנְדָבָה: יב. נָתַן הַכֶּסֶף לְאַנְשֵׁי מִשְׁמָר, וָמֵת - אֵין הַיּוֹרְשִׁים יְכוֹלִין לְהוֹצִיא מִיָּדָם, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם שָׁם, י): "אִישׁ אֲשֶׁר־יִתֵּן לַכֹּהֵן לוֹ יִהְיֶה". נָתַן הַכֶּסֶף לִיהוֹיָרִיב וְאָשָׁם לִידַעְיָה - יָצָא, אָשָׁם לִיהוֹיָרִיב וְכֶסֶף לִידַעְיָה, אִם קַיָּם הָאָשָׁם - יַקְרִיבוּהוּ בְּנֵי יְדַעְיָה, וְאִם לָאו - יַחֲזֹר וְיָבִיא אָשָׁם אַחֵר. שֶׁהַמֵּבִיא גְּזֵלוֹ עַד שֶׁלֹּא הֵבִיא אֲשָׁמוֹ - יָצָא, הֵבִיא אֲשָׁמוֹ עַד שֶׁלֹּא הֵבִיא גְּזֵלוֹ - לֹא יָצָא. נָתַן אֶת הַקֶּרֶן וְלֹא נָתַן אֶת הַחֹמֶשׁ - אֵין הַחֹמֶשׁ מְעַכֵּב:

מַסֶּכֶת בָּבָא־קַמָּא פֶּרֶק י

א. הַגּוֹזֵל וּמַאֲכִיל אֶת בָּנָיו, וְהִנִּיחַ לִפְנֵיהֶם - פְּטוּרִין מִלְּשַׁלֵּם. וְאִם הָיָה דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַחֲרָיוּת - חַיָּבִין לְשַׁלֵּם. אֵין פּוֹרְטִין לֹא מִתֹּבֶת הַמּוֹכְסִין, וְלֹא מִכִּיס שֶׁל גַּבָּאִין, וְאֵין נוֹטְלִין מֵהֶם צְדָקָה. אֲבָל נוֹטֵל הוּא מִתּוֹךְ בֵּיתוֹ אוֹ מִן הַשּׁוּק: ב. נָטְלוּ מוֹכְסִין אֶת חֲמוֹרוֹ, וְנָתְנוּ לוֹ חֲמוֹר אַחֵר, גָּזְלוּ לִסְטִים אֶת כְּסוּתוֹ, וְנָתְנוּ לוֹ כְּסוּת אַחֶרֶת - הֲרֵי אֵלּוּ שֶׁלּוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהַבְּעָלִים מִתְיָאֲשִׁין מֵהֶן. הַמַּצִּיל מִן הַנָּהָר אוֹ מִן הַגַּיִס אוֹ מִן הַלִּסְטִים, אִם נִתְיָאֲשׁוּ הַבְּעָלִים - הֲרֵי אֵלּוּ שֶׁלּוֹ. וְכֵן נְחִיל שֶׁל דְּבוֹרִים, אִם נִתְיָאֲשׁוּ הַבְּעָלִים - הֲרֵי אֵלּוּ שֶׁלּוֹ. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָה: נֶאֱמֶנֶת אִשָּׁה אוֹ קָטָן לוֹמַר: ׳מִכָּאן יָצָא נְחִיל זֶה׳. וּמְהַלֵּךְ בְּתוֹךְ שְׂדֵה חֲבֵרוֹ לְהַצִּיל אֶת נְחִילוֹ. וְאִם הִזִּיק - מְשַׁלֵּם מַה שֶּׁהִזִּיק. אֲבָל לֹא יָקֵץ אֶת שׁוֹכוֹ, עַל מְנָת לִתֵּן אֶת הַדְּמִים. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָה אוֹמֵר: אַף קוֹצֵץ וְנוֹתֵן אֶת הַדְּמִים: ג. הַמַּכִּיר כֵּלָיו וּסְפָרָיו בְּיַד אַחֵר, וְיָצָא לוֹ שֵׁם גְּנֵבָה בָּעִיר - יִשְׁבַּע לוֹ לוֹקֵחַ כַּמָּה נָתַן, וְיִטֹּל. וְאִם לָאו - לֹא כָּל הַיָּמִנּוּ, שֶׁאֲנִי אוֹמֵר מִכָּרָן לְאַחֵר, וּלְקָחָן זֶה הַיָּמִנּוּ: ד. זֶה בָּא בְּחָבִיתוֹ שֶׁל יַיִן, וְזֶה בָּא בִּכְדּוֹ שֶׁל דְּבַשׁ, נִסְדְּקָה חָבִית שֶׁל דְּבַשׁ, וְשָׁפַךְ זֶה אֶת יֵינוֹ, וְהִצִּיל אֶת הַדְּבַשׁ לְתוֹכוֹ - אֵין לוֹ אֶלָּא שְׂכָרוֹ. וְאִם אָמַר: ׳אַצִּיל אֶת שֶׁלָּךְ, וְאַתָּה נוֹתֵן לִי דְּמֵי שֶׁלִּי׳ - חַיָּב לִתֵּן לוֹ. שָׂטַף נָהָר חֲמוֹרוֹ וַחֲמוֹר חֲבֵרוֹ - שֶׁלּוֹ יָפָה מָנָה וְשֶׁל חֲבֵרוֹ מָאתַיִם; הִנִּיחַ זֶה אֶת שֶׁלּוֹ, וְהִצִּיל אֶת שֶׁל חֲבֵרוֹ - אֵין לוֹ

אֶלָּא שִׁכְרוֹ. וְאִם אָמַר לוֹ: 'אֲנִי אַצִּיל אֶת שֶׁלָּךְ, וְאַתָּה נוֹתֵן לִי אֶת שֶׁלִּי' - חַיָּב לִתֵּן לוֹ: ה. הַגּוֹזֵל שָׂדֶה מֵחֲבֵרוֹ, וּנְטָלוּהָ מְסִיקִין - אִם מַכַּת מְדִינָה הִיא, אוֹמֵר לוֹ: 'הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ'. וְאִם מֵחֲמַת הַגַּזְלָן - חַיָּב לְהַעֲמִיד לוֹ שָׂדֶה אַחֶרֶת. שִׁטְפָּה נָהָר - אוֹמֵר לוֹ: 'הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ': ו. הַגּוֹזֵל אֶת חֲבֵרוֹ, אוֹ שֶׁלָּוָה הֵימֶנּוּ, אוֹ שֶׁהִפְקִיד לוֹ בַּיִּשּׁוּב - לֹא יַחֲזִיר לוֹ בַּמִּדְבָּר. עַל מְנָת לָצֵאת בַּמִּדְבָּר - יַחֲזִיר לוֹ בַּמִּדְבָּר: ז. הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ: 'גְּזַלְתִּיךָ', 'הִלְוִיתַנִי', 'הִפְקַדְתָּ אֶצְלִי', 'וְאֵינִי יוֹדֵעַ אִם הֶחֱזַרְתִּי לְךָ אִם לֹא הֶחֱזַרְתִּי לְךָ' - חַיָּב לְשַׁלֵּם. אֲבָל אִם אָמַר לוֹ: 'אֵינִי יוֹדֵעַ אִם גְּזַלְתִּיךָ', 'אִם הִלְוִיתַנִי', 'אִם הִפְקַדְתָּ אֶצְלִי' - פָּטוּר מִלְּשַׁלֵּם: ח. הַגּוֹנֵב טָלֶה מִן הָעֵדֶר וְהֶחֱזִירוֹ, וּמֵת אוֹ נִגְנַב - חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתוֹ. לֹא יָדְעוּ הַבְּעָלִים לֹא בִּגְנֵבָתוֹ וְלֹא בַּחֲזִירָתוֹ, וּמָנוּ אֶת הַצֹּאן וּשְׁלֵמָה הִיא - פְּטוּר: ט. אֵין לוֹקְחִין מִן הָרוֹעִים צֶמֶר וְחָלָב וּגְדָיִים, וְלֹא מְשׁוּמְרֵי פֵּרוֹת עֵצִים וּפֵרוֹת; אֲבָל לוֹקְחִין מִן הַנָּשִׁים כְּלֵי צֶמֶר בִּיהוּדָה, וּכְלֵי פִשְׁתָּן בַּגָּלִיל, וַעֲגָלִים בַּשָּׁרוֹן. וְכֵן שֶׁאָמְרוּ: 'לְהַטְמִין' - אָסוּר. וְלוֹקְחִין בֵּיצִים וְתַרְנְגוֹלִים מִכָּל מָקוֹם: י. מוֹכִין שֶׁהַכּוֹבֵס מוֹצִיא - הֲרֵי אֵלּוּ שֶׁלּוֹ. וְשֶׁהַסּוֹרֵק מוֹצִיא - הֲרֵי אֵלּוּ שֶׁל בַּעַל-הַבַּיִת. הַכּוֹבֵס נוֹטֵל שְׁלֹשָׁה חוּטִין וְהֵן שְׁלוֹ. יָתֵר מִכֵּן - הֲרֵי אֵלּוּ שֶׁל בַּעַל-הַבַּיִת. אִם הָיָה הַשָּׁחוֹר עַל-גַּבֵּי הַלָּבָן - נוֹטֵל אֶת הַכֹּל וְהֵן שֶׁלּוֹ. הַחַיָּט שֶׁשִּׁיֵּר מִן הַחוּט כְּדֵי לִתְפֹּר בּוֹ, וּמַטְלִית שֶׁהִיא שְׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ - הֲרֵי אֵלּוּ שֶׁל בַּעַל-הַבַּיִת. מַה שֶּׁהֶחָרֹשׁ מוֹצִיא בַּמַּעֲצָד - הֲרֵי אֵלּוּ שֶׁלּוֹ; וּבַכַּשִּׁיל - שֶׁל בַּעַל-הַבַּיִת. וְאִם הָיָה עוֹשֶׂה אֵצֶל בַּעַל-הַבַּיִת - אַף הַנִּסֶּרֶת שֶׁל בַּעַל-הַבַּיִת:

סְלִיק מַסֶּכֶת בָּבָא קַמָּא

מַסֶּכֶת בָּבָא מְצִיעָא פֶּרֶק א

א. שְׁנַיִם אוֹחֲזִין בְּטַלִּית, זֶה אוֹמֵר: 'אֲנִי מְצָאתִיהָ', וְזֶה אוֹמֵר: 'אֲנִי מְצָאתִיהָ', זֶה אוֹמֵר: 'כֻּלָּהּ שֶׁלִּי', וְזֶה אוֹמֵר: 'כֻּלָּהּ שֶׁלִּי' - זֶה יִשָּׁבַע שֶׁאֵין לוֹ בָּהּ פָּחוֹת מֵחֶצְיָהּ, וְזֶה יִשָּׁבַע שֶׁאֵין לוֹ בָּהּ פָּחוֹת מֵחֶצְיָהּ, וְיַחֲלֹקוּ. זֶה אוֹמֵר: 'כֻּלָּהּ שֶׁלִּי', וְזֶה אוֹמֵר: 'חֶצְיָהּ שֶׁלִּי' - הָאוֹמֵר: 'כֻּלָּהּ שֶׁלִּי' - יִשָּׁבַע שֶׁאֵין לוֹ בָּהּ פָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה חֲלָקִים, וְהָאוֹמֵר: 'חֶצְיָהּ שֶׁלִּי', יִשָּׁבַע שֶׁאֵין לוֹ בָּהּ פָּחוֹת מִרְבִיעַ. זֶה נוֹטֵל שְׁלֹשָׁה חֲלָקִים, וְזֶה נוֹטֵל רְבִיעַ: ב. הָיוּ שְׁנַיִם רוֹכְבִין עַל-גַּבֵּי בְּהֵמָה, אוֹ שֶׁהָיָה אֶחָד רוֹכֵב וְאֶחָד מַנְהִיג, זֶה אוֹמֵר: 'כֻּלָּהּ שֶׁלִּי', וְזֶה אוֹמֵר: 'כֻּלָּהּ שֶׁלִּי' - זֶה יִשָּׁבַע שֶׁאֵין לוֹ בָּהּ פָּחוֹת מֵחֶצְיָהּ, וְזֶה יִשָּׁבַע שֶׁאֵין לוֹ בָּהּ פָּחוֹת מֵחֶצְיָהּ, וְיַחֲלֹקוּ. בְּזְמַן שֶׁהֵם מוֹדִים אוֹ שֶׁיֵּשׁ לָהֶן עֵדִים - חוֹלְקִים

בְּלֹא שְׁבוּעָה: ג. הָיָה רוֹכֵב עַל־גַּבֵּי בְּהֵמָה וְרָאָה אֶת הַמְּצִיאָה, וְאָמַר לַחֲבֵרוֹ: 'תְּנֶהָ לִי', נְטָלָהּ וְאָמַר: 'אֲנִי זָכִיתִי בָּהּ' – זָכָה בָּהּ. אִם מְשֻׁנְּתָנָה לוֹ אָמַר: 'אֲנִי זָכִיתִי בָּהּ תְּחִלָּה' – לֹא אָמַר כְּלוּם: ד. רָאָה אֶת הַמְּצִיאָה וְנָפַל עָלֶיהָ, וּבָא אַחֵר וְהֶחֱזִיק בָּהּ – זֶה שֶׁהֶחֱזִיק בָּהּ, זָכָה בָּהּ. רָאָה אוֹתָן רָצִין אַחַר מְצִיאָה, אַחַר צְבִי שָׁבוּר, אַחַר גּוּזָלוֹת שֶׁלֹּא פָּרְחוּ, וְאָמַר: 'זָכְתָה לִי שָׁדַי' – זָכְתָה לוֹ. הָיָה צְבִי רָץ כְּדַרְכּוֹ, אוֹ שֶׁהָיוּ גּוּזָלוֹת מַפְרִיחִין, וְאָמַר: 'זָכְתָה לִי שָׁדַי' – לֹא אָמַר כְּלוּם: ה. מְצִיאַת בְּנוֹ וּבִתּוֹ הַקְּטַנִּים, מְצִיאַת עַבְדּוֹ וְשִׁפְחָתוֹ הַכְּנַעֲנִים, מְצִיאַת אִשְׁתּוֹ – הֲרֵי אֵלּוּ שֶׁלּוֹ. מְצִיאַת בְּנוֹ וּבִתּוֹ הַגְּדוֹלִים, מְצִיאַת עַבְדּוֹ וְשִׁפְחָתוֹ הָעִבְרִים, מְצִיאַת אִשְׁתּוֹ שֶׁגֵּרְשָׁה – אַף־עַל־פִּי שֶׁלֹּא נָתַן כְּתֻבָּתָהּ, הֲרֵי אֵלּוּ שֶׁלָּהֶן: ו. מָצָא שְׁטָרֵי חוֹב, אִם יֵשׁ בָּהֶן אַחֲרָיוּת נְכָסִים – לֹא יַחֲזִיר, שֶׁבֵּית־דִּין נִפְרָעִין מֵהֶן; אֵין בָּהֶן אַחֲרָיוּת נְכָסִים – יַחֲזִיר, שֶׁאֵין בֵּית־דִּין נִפְרָעִין מֵהֶן, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ לֹא יַחֲזִיר, מִפְּנֵי שֶׁבֵּית־דִּין נִפְרָעִין מֵהֶן: ז. מָצָא גִּטֵּי נָשִׁים, וְשִׁחְרוּרֵי עֲבָדִים, דִּיתִּיקִי, מַתָּנָה וְשׁוֹבָרִים – הֲרֵי זֶה לֹא יַחֲזִיר, שֶׁאֲנִי אוֹמֵר: כְּתוּבִים הָיוּ, וְנִמְלַךְ עֲלֵיהֶם שֶׁלֹּא לִתֵּנָם: ח. מָצָא אִגְּרוֹת שׁוּם וְאִגְּרוֹת מָזוֹן, שְׁטָרֵי חֲלִיצָה וּמֵאוּנִין, וּשְׁטָרֵי בֵּרוּרִין, וְכָל מַעֲשֵׂה בֵּית־דִּין – הֲרֵי זֶה יַחֲזִיר. מָצָא בַּחֲפִיסָה אוֹ בִּדְלֶסְקְמָא, תַּכְרִיךְ שֶׁל שְׁטָרוֹת, אוֹ אֲגֻדָּה שֶׁל שְׁטָרוֹת – הֲרֵי זֶה יַחֲזִיר. וְכַמָּה אֲגֻדָּה שֶׁל שְׁטָרוֹת, שְׁלֹשָׁה קְשׁוּרִין זֶה בָּזֶה. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אֶחָד הַלּוֶה מִשְּׁלֹשָׁה – יַחֲזִיר לַלּוֶה, שְׁלֹשָׁה הַלּוִין מֵאֶחָד – יַחֲזִיר לַמַּלְוֶה. מָצָא שְׁטַר בֵּין שְׁטָרוֹתָיו, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מַה טִּיבוֹ – יְהֵא מָנָח עַד שֶׁיָּבוֹא אֵלְיָהוּ. אִם יֵשׁ עִמָּהֶן סִמְפּוֹנוֹת – יַעֲשֶׂה מַה שֶּׁבִּסִּמְפּוֹנוֹת:

וְהוּא יוֹשֵׁב פֶּתַח הָאֹהֶל. מַאן פֶּתַח הָאֹהֶל. דָּא אֲתַר דְּאִקְרֵי בְּרִית רָזָא דִּמְהֵימְנוּתָא. כְּחוֹם הַיּוֹם. דָּא רָזָא דְּאִתְדַּבַּק בֵּיהּ אַבְרָהָם תּוֹקְפָּא דְּסִטְרָא דְּיָמִינָא דַּרְגָּא דִּילֵיהּ. פֶּתַח [דף צח ע"ב] הָאֹהֶל. רָזָא דְּתַרְעָא דְּצַדִּיק פִּתְחָא דִּמְהֵימְנוּתָא, דִּכְדֵין עָאל בֵּיהּ אַבְרָהָם בְּהַהוּא רְשִׁימָא קַדִּישָׁא. כְּחוֹם הַיּוֹם. דָּא צַדִּי"ק דַּרְגָּא דְּחִבּוּרָא חָדָא דְּעָאל בֵּיהּ מַאן דְּאִתְגְּזַר וְאִתְרְשִׁים בֵּיהּ רְשִׁימָא קַדִּישָׁא, דְּהָא אִתְעֲבַר מֵעָרְלָה וְעָאל בְּקִיּוּמָא דְּתָרִין דַּרְגִּין אִלֵּין דְּאִנּוּן רָזָא דִּמְהֵימְנוּתָא:

וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים וגו'. אִלֵּין תְּלַת מַלְאָכִין שְׁלִיחָן דְּמִתְלַבְּשָׁן בַּאֲוִירָא וְנָחֲתִי לְהַאי עָלְמָא וְאִתְחַזּוֹן (לד ע"א) בְּחֵיזוּ דְּבַר נָשׁ. וּתְלַת הֲווֹ כְּגַוְונָא דִּלְעֵילָּא, בְּגִין דְּקֻשְׁטָ לָא אִתְחֲזֵי אֶלָּא בִּגְוונִין תְּלָתָא חִוַּור וְסוּמָק וְיָרוֹק. וְהָכִי הוּא וַדַּאי. וְאִלֵּין אִנּוּן שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים תְּלָתָא גְּוונִין, גַּוְון חִוַּור, גַּוְון סוּמָק, גַּוְון יָרוֹק. גַּוְון חִוַּור דָּא מִיכָאֵל בְּגִין דְּאִיהוּ סִטְרָא דְּיָמִינָא. גַּוְון סוּמָק דָּא גַּבְרִיאֵל סִטְרָא דְּשְׂמָאלָא. גַּוְון יָרוֹק דָּא [דף צט ע"א] רְפָאֵל, וְהַנֵּי אִנּוּן תְּלַת גְּוונִין דְּקֻשְׁטָ דְּלָא אִתְחֲזֵי אֶלָּא עִמְּהוֹן, וּבְגִין כָּךְ וַיֵּרָא אֵלָיו גְּלוּי שְׁכִינָה בְּתִלַּת גְּוונִין אִלֵּין. וְכֻלְּהוּ אִצְטְרִיכוּ, חַד לְאַסְיָא מִן הַמִּילָה וְדָא רְפָאֵ"ל מָאדֵיהּ דְּאַסְוָון. וְחַד לְבַשָּׂרָא לְשָׂרָה עַל בְּרָא וְדָא אִיהוּ מִיכָאֵל בְּגִין דְּאִיהוּ אִתְמַנָּא לִימִינָא וְכָל טָבִין וּבִרְכָאן בִּידֵיהּ אִתְמַסְּרָן מִסִּטְרָא דְּיָמִינָא. וְחַד לַהֲפָכָא לְסַדּוֹם וְדָא אִיהוּ גַּבְרִיאֵל דְּאִיהוּ לִשְׂמָאלָא. וְאִיהוּ מְמַנָּא עַל כָּל דִּינִין דְּעָלְמָא מִסִּטְרָא (דְּדִינָא) דְּשְׂמָאלָא לְמִידַן וּלְמֶעְבַּד עַל יְדָא

דְּמַלְאַךְ הַמָּוֶת דְּאִיהוּ מָארֵי דְּקְטוֹלָא דְּבֵי מַלְכָּא. וְכֻלְּהוּ עַבָּדוּ שְׁלִיחָתְהוֹן, וְכָל חַד וְחַד כִּדְקָא חָזֵי לֵיהּ. מַלְאָךְ גַּבְרִיאֵ"ל בִּשְׁלִיחוּתָא לְנִשְׁמָתָא קַדִּישָׁא, וּמַלְאַךְ הַמָּוֶת בִּשְׁלִיחוּתֵיהּ לְנַפְשָׁא דְּיֵצֶר הָרָע. וְעִם כָּל דָּא נִשְׁמָתָא קַדִּישָׁא לָא נָפִיק עַד דְּחָזֵי שְׁכִינְתָּא. כַּד חָמָא לוֹן מִתְחַבְּרָן כַּחֲדָא כְּדֵין חָמָא שְׁכִינְתָּא [דף צט ע"ב] (כְּגַוְונָא דָּא) בְּגַוְונָהָא וְסִגִּיד דִּכְתִיב (בראשית לג) וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה. כְּגַוְונָא דְּיַעֲקֹב שֶׁנֶּאֱמַר (שם מז) וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמִּטָּה לַשְּׁכִינָה. וּלְגַבֵּי שְׁכִינְתָּא אֲמַר בְּשִׁמָּא אדנ"י, וּלְגַבֵּי צַדִּיק אָדוֹ"ן. דְּהָא כְּדֵין אִקְרֵי אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ כַּד אִתְנַהֲרָא מִצַּדִּיק וְאִתְנַהֲרָא בְּגַוְונָהָא, דְּהָא בְּגִין (דָּא אִיהוּ כְּגַוְונָא דָּא כְּדֵין) דָּא אִשְׁתְּלִים לְעֵילָא. מֵהָכָא, דְּחֵיזוּ דִּלְתַתָּא מָשִׁיךְ מִשִּׁיכוּ מִלְעֵילָא, דְּהָא גַּוְונִין אִלֵּין מָשְׁכִין מִשִּׁיכָא מִלְעֵילָא מֵאַנּוּן מְקוֹרִין עִלָּאִין. אדנ"י מָשְׁכָא מִלְעֵילָא בְּאִלֵּין תִּלַת גַּוְונִין דְּאִתְלַבַּשׁ בְּהוּ, וּבְהוּ נָטְלָא כָּל מַה דְּנָטְלָא מִלְעֵילָא. וּבְגִין דְּאַנּוּן חִבּוּרָא דִּילֵהּ וְסָמְכִין דִּילֵהּ בְּכֻלָּא אִתְּמַר שְׁמָא אדנ"י. דְּהָא שְׁמָא דָּא אִתְגְּלֵי לֵיהּ כְּלִיל בְּרָזִין עִלָּאִין, אִתְגְּלֵי לֵיהּ בְּאִתְגַּלְיָא מַה דְּלָא הַוּוֹת מִקַּדְמַת דְּנָא דְּלָא הֲוָה גְּזִיר. וְעַד דְּאִתְגְּזַר לָא בָּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לַאֲפָקָא מִנֵּיהּ זַרְעָא קַדִּישָׁא, כְּיוָן דְּאִתְגְּזַר מִיָּד נָפַק מִנֵּיהּ זַרְעָא קַדִּישָׁא. וּבְגִין כָּךְ אִתְגְּלֵי עֲלֵיהּ שְׁכִינְתָּא בְּאַנּוּן דַּרְגִּין [דף ק ע"א] קַדִּישִׁין. (דניאל יב) וְהַמַּשְׂכִּילִים יַזְהִירוּ כְּזֹהַר הָרָקִיעַ. זֹהַ"ר זְהִירָא דְּזַהֲרִין בְּדַלִּיקוּ זְהִירָא. זֹהַ"ר דְּאַנְהִיר דְּאַדְלִיק וְנָצִיץ לְכַמָּה סִטְרִין. זֹהַ"ר סְלִיק וּנְחִית. זֹהַ"ר נָצִיץ לְכָל עִבְרֵי. זֹהַ"ר נָגִיד וּנְפִיק. זֹהַ"ר דְּלָא פְּסִיק לְעָלְמִין. זֹהַ"ר דַּעֲבִיד תּוֹלָדִין. זֹהַ"ר טָמִיר וְגָנִיז, נְצִיצוּ

דְּכָל נְצִיצִין וְדַרְגִּין כֻּלָּא בֵּיהּ, נְפִיק וּטְמִיר. סְתִים וְגַלְיָא. חָזֵי וְלָא חָזֵי. זַהַ"ר סִפְרָא דָּא מַבּוּעָא דְּבִירָא, נְפִיק בִּימָמָא טְמִיר בְּלֵילְיָא אִשְׁתַּעְשָׁא בְּפַלְגוּת לֵילְיָא בְּתוֹלְדִין דְּאַפִּיק. זַהַ"ר דְּזָהִיר וְאַנְהִיר לְכֹלָּא, כְּלָלָא דְּאוֹרַיְתָא, וְדָא אִיהוּ דְּאִתְחָזֵי, וְכָל גַּוְונִין סְתִימִין בֵּיהּ, וְאִתְקְרֵי בִּשְׁמָא דַּאדנ"י. תְּלַת גַּוְונִין אִתְחָזְיִין לְתַתָּא, מֵהַאי תְּלַת גַּוְונִין דִּלְעֵילָּא, מֵאִלֵּין עִלָּאִין אִתְמְשַׁךְ כֻּלָּא [ס"א לְגַבֵּי] אִנּוּן עִלָּאִין. זֹאת דְּלָא אִתְחָזֵי. וְנָצִיץ בְּתֵרִיסַר נְצִיצִין, וְזִהִירִין דִּנְצִיצִין מִנֵּיהּ. תְּלִיסַר אִנּוּן בְּרָזָא דִּשְׁמָא [דף ק ע"ב] קַדִּישָׁא וְגוֹ', רָזָא דְּאֵין סוֹף יהוה אֶקְרֵי. כַּד אִתְחַבַּר זַהַ"ר תַּתָּאָה אדנ"י בְּזַהַ"ר עִלָּאָה יהוה, אִתְעֲבִיד שְׁמָא סְתִים. דְּבֵיהּ יְדָעֵי נְבִיאֵי קְשׁוֹט וּמִסְתַּכְּלָאן לְגוֹ זַהֲרָא עִלָּאָה, וְדָא יאקדונקי חֵיזוּ טְמִירִין [נ"א חֵיזָון טְמִירִין] דִּכְתִיב (יחזקאל א) כְּעֵין הַחַשְׁמַל מִתּוֹךְ הָאֵשׁ. מַתְנִיתִין, עִלָּאִין רָמָאִין טָבִין דְּיָמִינָא, תֵּשַׁע נְקוּדִין דְּאוֹרַיְתָא נָפְקִין, וּמִתְפַּלְגִין בְּאַתְוָון, וְאַתְוָון בְּהוֹ נָטְלִין, [מְטַלְטְלָן] מַטְלָנוֹי דַּקִּיקִין בְּרָזִין. (פַּלְטִין) פְּלִיגִין, אִלֵּין תֵּשַׁע שַׁלִּיטִין עַל אַתְוָון, אַתְוָון מְנַיְהוּ אִתְפָּשְׁטוּ. אִשְׁתָּאֲרוּ נְקוּדִין לְאַעְלָאָה לוֹן. לָא נָטְלִין בַּר כַּד אִנּוּן נָפְקִין. אִלֵּין אִנּוּן בְּרָזָא דְּאֵין סוֹף, כֻּלְּהוֹ אַתְוָון (מְטַלְטְלָן) מַטְלָנִין בְּרָזָא דְּאֵין סוֹף. כְּמָה דְּאִנּוּן נָטְלֵי לוֹן הָכֵי נָמֵי נָטְלֵי. אִלֵּין סְתִימִין אַתְוָון גַּלְיָין וְלָא גַּלְיָין, הַנֵּי טְמִירִין עַל מַה דְּשָׁרְיָין אַתְוָון. תֵּשַׁע שְׁמָהָן גְּלִיפָן בְּעֶשֶׂר, וְאִנּוּן קַדְמָאָה אֶהְיֶה. יו"ד ה"א אהי"ה [דף קא ע"א] אֲשֶׁר אהי"ה. יהו"ה, א"ל, אֱלֹהִי"ם, יהו"ה, צְבָאו"ת אָדו"ן, שַׁדַּ"י. (וּמִן דָּא שְׁמָא יו"ד ה"א וא"ו ה"א מִתְפַּשֵּׁט כ"ב אוֹתִיּוֹת וְרָזָא דְּשְׁמָא מִנְצְפָּךְ הֲרֵי כ"ז אוֹתִיּוֹת, וְדָא הוּא

רָזָא ידו"ד אלהינ"ו ידו"ד אֶחָד. יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ידו"ד הֲרֵי י"ד אוֹתִיּוֹת, אֶחָד רָזָא י"ג אַתְוָון וּמְנָהוֹן יִתְפַּשְׁטוּ רמ"ח אֲבָרִים שֵׁם בֶּן מ"ב וְשֵׁם בֶּן ע"ב מנצפ"ך חֲמִשָּׁה גְּבוּרוֹת וּמְנִיָּה יִתְפַּשֵּׁט רָזָא דְּחַמְשִׁין שַׁעֲרֵי בִינָה וּמְנָהוֹן יִתְפַּשְׁטוּן ע"ב. הֲרֵי רמ"ח אֲבָרִים עִם יי' אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת), אִלֵּין אִנּוּן עֶשֶׂר שְׁמָהָן גְּלִיפָן בְּסִטְרֵיהוֹן. וְכָל הַנֵּי שְׁמָהָן אִתְגְּלִיפוּ רמ"ח אֲבָרִים וְעָאלִין בְּחַד אֲרוֹן הַבְּרִית, וּמַאן אִיהוּ, שְׁמָא דְּאִתְקְרֵי אדנ"י. וְדָא (ד"א רָזָא) אִתְגְּלֵי הַשְׁתָּא לְאַבְרָהָם. (נ"א יהו"ה צְבָאוֹ"ת ונ"א אֵ"ל אדנ"י). מִיכָאֵל שְׁמָא דִּימִינָא דְּקָא אָחִיד וּמְשַׁמְּשָׁא לִשְׁמָא דָּא יַתִּיר מֵאִנּוּן אָחֳרָנִין, בְּכָל אֲתַר דְּרָזָא דְּהַאי שְׁמָא תַּמָּן מִיכָאֵל תַּמָּן, [דף קא ע"ב] אִסְתְּלִיק הַאי מִיכָאֵל אִסְתְּלִיק אֱלֹהִים בַּהֲדֵי שַׁדַּי. בְּקַדְמֵיתָא שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים וְאִגְלִימוּ בְּצִיּוּרָא דַּאֲוִירָא וַהֲווֹ אָכְלֵי, אָכְלֵי וַדַּאי, דְּאֶשָׁא דִּלְהוֹ אָכַל וְשָׁצֵי כְּלָא וְאַעֲבִיד נַחַת רוּחַ לְאַבְרָהָם. אִנּוּן אֶשָׁא וַדַּאי, וְהַהוּא אֶשָׁא. אִתְכַּסֵּי בְּצִיּוּרָא דַּאֲוִירָא וְלָא אִתְחֲזֵי, וְהַהוּא מֵיכְלָא אֶשָׁא מִלַּהֲטָא וְאָכְלָא לֵיהּ, וְאַבְרָהָם מְקַבֵּל נַחַת רוּחַ מֵהַאי. כֵּיוָן דְּאִסְתַּלַּק שְׁכִינְתָּא מַה כְּתִיב וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם, מַיָּד מִסְתַּלֵּק בַּהֲדֵיהּ מִיכָאֵל דִּכְתִיב וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדוֹמָה וגו'. שְׁלֹשָׁה כְּתִיב בְּקַדְמֵיתָא וְהַשְׁתָּא תְּרֵין, אֶלָּא מִיכָאֵל דְּאִיהוּ יְמִינָא אִסְתַּלִּיק (קו ב) בַּהֲדֵי שְׁכִינְתָּא. מַלְאָךְ דְּאִתְחֲזֵי לְמָנוֹחַ נַחַת וְאִיגְלִים (ליה) בַּאֲוִירָא וְאִתְחֲזֵי לֵיהּ וְדָא אִיהוּ אוּרִיאֵל. מַה דְּלָא נַחַת בְּאִלֵּין דְּאַבְרָהָם, נַחַת הָכָא בְּלַחוֹדוֹי לְבַשְּׂרָא לְמָנוֹחַ דְּאִתֵּי מִדָּן. [דף קב ע"א] וּבְגִין דְּלָא חָשִׁיב כְּאַבְרָהָם לָא כְּתִיב דַּאֲכַל, דְּהָא כְּתִיב (שופטים יג) אִם תַּעַצְרֵנִי לֹא אוֹכַל בְּלַחְמֶךָ. וּכְתִיב וַיְהִי בַּעֲלוֹת

הַלַּהַב מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעַל מַלְאַךְ יי׳ בְּלַהַב הַמִּזְבֵּחַ וגו׳. וְהָכָא וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם. בְּגִין דְּבֵיהּ אִסְתַּלִּיק מִיכָאֵל, וְאִשְׁתְּאַרוּ רְפָאֵל וְגַבְרִיאֵל וַעֲלַייהוּ כְּתִיב שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדוֹמָה, בָּעֶרֶב, בְּשַׁעְתָּא דְּדִינָא תַּלְיָא עַל עָלְמָא, לְבָתַר אִסְתַּלַּק חַד וְאִשְׁתְּכַח גַּבְרִיאֵל בִּלְחוֹדֵיהּ. בְּזְכוּתֵיהּ דְּאַבְרָהָם אִשְׁתֵּזִיב לוֹט, וְאִיהוּ אוֹף הָכֵי זָכָה בְּהוּ, וְעַל דָּא אָתוּ לְגַבֵּיהּ: (עד כאן ס"ת)

*) אולי ר"ל ישעיה מא ח או מד א

וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק שׁוֹב אָשׁוּב, שׁוֹב יָשׁוּב מִבָּעֵי לֵיהּ דְּהָא מַפְתְּחָא דָּא לְמִפְקַד עֲקָרוֹת בִּידָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ וְלָא בִּידָא דְּשְׁלִיחָא אָחֳרָא. כְּמָה דְּתָנִינָן תְּלַת מַפְתְּחָן אִנּוּן דְּלָא אִתְמְסָרוּ בִּידָא דְּשְׁלִיחָא. דְּחַיָּה וּתְחִיַּת הַמֵּתִים וּגְשָׁמִים. וְהוֹאִיל דְּלָא אִתְמְסָרוּ בִּידָא דְּשְׁלִיחָא אַמַּאי כְּתִיב שׁוֹב אָשׁוּב. אֶלָּא וַדַּאי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דַּהֲוָה קָאֵים עֲלַייהוּ אָמַר לְהַהִיא מִלָּה, בְּגִין כָּךְ כְּתִיב וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ. וְתָא חֲזֵי בְּכָל אֲתַר דִּכְתִיב וַיֹּאמֶר סְתָם אוֹ וַיִּקְרָא סְתָם הוּא מַלְאָכָא דִּבְרִית וְלָא אָחֳרָא. וַיֹּאמֶר דִּכְתִיב (שמות טו) וַיֹּאמֶר אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע וגו׳ וַיֹּאמֶר וְלָא קָאָמַר מַאן הוּא. וַיִּקְרָא דִּכְתִיב (ויקרא א) וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וְלָא קָאָמַר מַאן הֲוָה. אָמַר דִּכְתִיב (שמות כד) וְאֶל מֹשֶׁה אָמַר וגו׳ וְלָא אָמַר מַאן הֲוָה. אוֹף הָכֵי דִּכְתִיב וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב וַיֹּאמֶר סְתָם וְלָא קָאָמַר מַאן [דף קג ע"א] הֲוָה) אֶלָּא בְּכָל הַנֵּי מַלְאָכָא דִּבְרִית הֲוָה וְכוּלָּא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְמַר. וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ וגו׳. וְהִנֵּה בֵּן וגו׳:

וְהִנֵּה בֶּן לְשָׂרָה אִשְׁתֶּךָ. מַאי טַעְמָא לָא כְּתִיב וְהִנֵּה בֵּן לְךָ, אֶלָּא בְּגִין דְּלָא יַחֲשֹׁב דְּהָא מִן הָגָר אִיהוּ כְּדְבַקַדְמֵיתָא. רַבִּי שִׁמְעוֹן פָּתַח וַאֲמַר (מלאכי א) בֵּן יְכַבֵּד אָב וְעֶבֶד אֲדוֹנָיו. בֵּן יְכַבֵּד אָב דָּא יִצְחָק לְאַבְרָהָם. אֵימָתַי כַּבֵּיד לֵיהּ, בְּשַׁעֲתָא דַּעֲקַד לֵיהּ עַל גַּבֵּי מַדְבְּחָא וּבְעָא לְמִקְרַב לֵיהּ קָרְבָּנָא, וְיִצְחָק בַּר תְּלָתִין וּשְׁבַע שְׁנִין הֲוָה, וְאַבְרָהָם הֲוָה סָבָא, דְּאִילּוּ הֲוָה בָּעִיט בֵּיהּ בְּרַגְלָא חַד לָא יָכִיל לְמֵיקַם קָמֵיהּ, וְאִיהוּ אוֹקִיר לֵיהּ לַאֲבוּי וַעֲקַד לֵיהּ כְּחַד אִימְרָא בְּגִין לְמֶעְבַּד רְעוּתֵיהּ דַּאֲבוּי. (קמו ב) וְעֶבֶד אֲדוֹנָיו דָּא אֱלִיעֶזֶר לְאַבְרָהָם. כַּד שַׁדַּר לֵיהּ לְחָרָן, וַעֲבַד כָּל רְעוּתֵיהּ דְּאַבְרָהָם, וְאוֹקִיר לֵיהּ כְּמָה דִּכְתִיב (בראשית כד) וַיְיִ' בֵּרַךְ אֶת אֲדֹנִי וגו'. וּכְתִיב (שם) וַיֹּאמֶר עֶבֶד אַבְרָהָם אָנֹכִי בְּגִין לְאוֹקִיר לֵיהּ לְאַבְרָהָם. דְּהָא בַּר נָשׁ דַּהֲוָה מַיְיתֵי כֶּסֶף וְזָהָב וְאַבְנֵי יְקָר וּגְמַלִּין וְאִיהוּ כְּדָקָא יָאוֹת שַׁפִּיר בְּחֵיזוּ לָא אֲמַר דְּאִיהוּ רְחִימָא דְּאַבְרָהָם אוֹ קָרִיבָא דִּילֵיהּ. אֶלָּא אֲמַר עֶבֶד אַבְרָהָם אָנֹכִי, בְּגִין לְסַלְקָא בְּשִׁבְחָא דְּאַבְרָהָם וּלְאוֹקִיר לֵיהּ בְּעֵינַיְיהוּ. וְעַל דָּא בֵּן יְכַבֵּד אָב וְעֶבֶד אֲדוֹנָיו. וְאַתּוּן יִשְׂרָאֵל בָּנַי. קַלָּנָא בְּעֵינַיְיכוּ לוֹמַר דַּאֲנָא אֲבוּכוֹן אוֹ דְּאַתּוּן עֲבָדִין לִי. וְאִם אָב אֲנִי אַיֵּה כְּבוֹדִי וגו'. בְּגִין כָּךְ וְהִנֵּה בֵּן, דָּא הוּא בֵּן וַדַּאי, וְלָא יִשְׁמָעֵאל. דָּא הוּא בֵּן דְּאוֹקִיר לַאֲבוּי כְּדָקָא חָזֵי. וְהִנֵּה בֵּן לְשָׂרָה אִשְׁתֶּךָ. בֵּן לְשָׂרָה, דִּבְגִינֵיהּ מִיתַת, דִּבְגִינֵיהּ כְּאִיבַת נַפְשָׁהּ עַד דִּנְפְקַת מִינָהּ. וְהִנֵּה בֵּן לְשָׂרָה. לְאִסְתַּלָּקָא בְּגִינֵיהּ בְּשַׁעֲתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יָתִיב בְּדִינָא עַל עָלְמָא. דִּכְדֵין וַיְיִ' פָּקַד אֶת שָׂרָה וגו' דְּהָא מַדְכְּרֵי לְשָׂרָה בְּגִינֵיהּ דְּיִצְחָק וְעַל דָּא אִיהוּ בֵּן לְשָׂרָה (אנהו מלאכי

אַמְרוּ). וְהִנֵּה בֵּן לְשָׂרָה. (דֵּין) דְּהָא נוּקְבָא נָטְלָא (לֵיהּ) לִבְרָא מִן דְּכוּרָא:

וְשָׂרָה שׁוֹמַעַת פֻּתַח הָאֹהֶל וְהוּא אַחֲרָיו. מַאי וְהוּא אַחֲרָיו, וְהֵיא אַחֲרָיו מִבָּעֵי לֵיהּ. אֶלָּא רָזָא אִיהוּ, וְשָׂרָה שׁוֹמַעַת מַה דַּהֲוָה אָמַר פֻּתַח הָאֹהֶל דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְהוּא אַחֲרָיו מַאן דַּהֲוָה אָמַר פֻּתַח הָאֹהֶל דָּא דַּרְגָּא תַּתָּאָה. פֻּתְחָא דְּמֵהֵימְנוּתָא. וְהוּא אַחֲרָיו (דָּא) דְּאוֹדֵי לֵיהּ דַּרְגָּא עִלָּאָה (נ"א פֻּתַח הָאֹהֶל וְהוּא אַחֲרָיו דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. פֻּתַח הָאֹהֶל דָּא דַּרְגָּא תַּתָּאָה, וְהוּא אַחֲרָיו דָּא דַּרְגָּא עִלָּאָה). מִן יוֹמָא דַּהֲוָת שָׂרָה בְּעָלְמָא לָא שָׁמְעַת מִלָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בַּר הַהוּא שַׁעֲתָא. דְּבַר אַחֵר דַּהֲוָת יָתְבָא שָׂרָה פֻּתַח הָאֹהֶל בְּגִין לְמִשְׁמַע מִלִּין. וְהֵיא שָׁמְעַת הַאי מִלָּה דְּאִתְבַּשַּׂר בָּהּ אַבְרָהָם. ד"א וְהוּא אַחֲרָיו. אַבְרָהָם דַּהֲוָה יָתִיב אַחוֹרוֹי דִּשְׁכִינְתָּא:

וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זְקֵנִים בָּאִים בַּיָּמִים. מַאי בָּאִים בַּיָּמִים. שְׁעוּרִין דְּיוֹמִין דְּאִתְחֲזֵי כְּדֵין לְהוֹ, חַד מֵאָה וְחַד תִּשְׁעִים, עָאלוּ בְּיוֹמִין שְׁעוּרָא דְּיוֹמִין כְּדָקָא יָאוֹת. בָּאִים בַּיָּמִים. כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר כִּי בָא הַיּוֹם דְּאִעְרַב יוֹמָא לְמֵיעַל. חָדַל לִהְיוֹת לְשָׂרָה אֹרַח כַּנָּשִׁים. וְהַהִיא שַׁעֲתָא חָמַאת גַּרְמָהּ בְּעִדּוּנָא אָחֳרָא. וּבְגִין כָּךְ אָמְרָה וַאדוֹנִי זָקֵן דְּהָא אִיהוּ לָא כְּדַאי לְאוֹלָדָא בְּגִין דְּאִיהוּ סָבָא. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח (משלי לא) נוֹדַע בַּשְּׁעָרִים בַּעֲלָהּ בְּשִׁבְתּוֹ עִם זִקְנֵי אָרֶץ. תָּא חֲזֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִסְתַּלַּק בִּיקָרֵיהּ דְּאִיהוּ גְּנִיז וְסָתִים בְּעִילּוֹיָא סַגִּיא. לָאו אִיתֵי בְּעָלְמָא וְלָא הֲוָה מִן יוֹמָא דְּאִתְבְּרֵי עָלְמָא דְּיָכִיל לְקַיְּימָא עַל חָכְמְתָא דִּילֵיהּ

וְלָא יָכִיל לְקַיְימָא בֵּיהּ. [מַאי טַעְמָא לָא יָכְלִין לְקַיְימָא בֵּיהּ] בְּגִין דְּאִיהוּ גָּנִיז וְסָתִים וְאִסְתַּלַּק לְעֵילָּא לְעֵילָּא, וְכָלְהוּ עִלָּאֵי וְתַתָּאֵי לָא יָכְלִין לְאִתְדַּבְּקָא, עַד דְּכָלְהוּ אָמְרִין (יחזקאל ג) בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. תַּתָּאֵי אָמְרֵי דְּאִיהוּ לְעֵילָּא דִּכְתִיב (תהלים קיג) עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ. עִלָּאֵי אָמְרֵי דְּאִיהוּ לְתַתָּא דִּכְתִיב (שם נז) עַל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ. עַד דְּכָלְהוּ עִלָּאֵי וְתַתָּאֵי אָמְרֵי בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. בְּגִין דְּלָא אִתְיְדַע וְלָא הַוָה מַאן דְּיָכִיל לְקַיְימָא בֵּיהּ, וְאַתְּ אָמַרְתְּ נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעֲלָהּ, [דף קג ע"ב] אֶלָּא וַדַּאי נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעֲלָהּ דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ אִתְיְדַע וְאִתְדַּבַּק לְפוּם מַה דְּמִשְׁעַר בְּלִבֵּיהּ כָּל חַד כְּמָה דְּיָכִיל לְאִדַּבְּקָא בְּרוּחָא דְּחָכְמְתָא. וּלְפוּם מַה דְּמִשְׁעַר בְּלִבֵּיהּ הָכֵי אִתְיְדַע בְּלִבֵּיהּ. וּבְגִינֵי כָךְ נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בְּאִנּוּן שְׁעָרִים. אֲבָל דְּאִתְיְדַע כְּדְקָא יָאוֹת לָא הַוָה מַאן דְּיָכִיל לְאִדַּבְּקָא וּלְמִנְדַּע לֵיהּ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעֲלָהּ. מַאן שְׁעָרִים. כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (תהלים כד) שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם. וּבְגִין אִלּוּ שְׁעָרִים דְּאִנּוּן דַּרְגִּין עִלָּאִין בְּגִינַיְיהוּ אִתְיְדַע קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאִי לָא לָא יָכְלִין לְאִתְדַּבְּקָא בֵּיהּ. תָּא חֲזֵי דְּהָא נִשְׁמָתָא דְּבַר נָשׁ לָאו אִיהוּ מַאן דְּיָכִיל לְמִנְדַּע לָהּ, אֶלָּא בְּגִין אִלֵּין שַׁיְיפִין דְּגוּפָא וְאִנּוּן דַּרְגִּין דְּעָבְדִין אוּמָנוּתָא דִּנְשִׁמְתָא בְּגִין כָּךְ אִתְיְדַע וְלָא אִתְיְדַע. כָּךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְיְדַע וְלָא אִתְיְדַע בְּגִין דְּאִיהוּ נִשְׁמְתָא לְנִשְׁמְתָא רוּחָא לְרוּחָא גָּנִיז וְטָמִיר מִכֹּלָּא, אֲבָל בְּאִנּוּן שְׁעָרִים דְּאִנּוּן פְּתִחִין לְנִשְׁמְתָא אִתְיְדַע קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. תָּא חֲזֵי אִית פְּתְחָא לְפְתְחָא וְדַרְגָּא לְדַרְגָּא, וּמִנַּיְיהוּ יְדִיעַ יְקָרָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

פְּתַח הָאֹהֶל, דָּא הוּא פִּתְחָא דְצַדֶּק. כְּמָא דְאַתְּ אָמַר (שם קיח) פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק וגו' דָּא פִּתְחָא קַדְמָאָה לְאָעְלָא בֵּיהּ, וּבְהַאי פִּתְחָא אִתְחַזּוֹן כָּל שְׁאָר פִּתְחִין עִלָּאִין. מַאן דְּזָכֵי לְהַאי [פִּתְחָא] זָכֵי לְמִנְדַּע בֵּיהּ וּבְכָלְהוּ שְׁאָר פִּתְחִין בְּגִין דְּכֻלְּהוּ שַׁרָאן עֲלֵיהּ. וְהַשְׁתָּא דְּפִתְחָה דָּא לָא אִתְיְדַע. בְּגִין דְּיִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא וְכֻלְּהוּ פִּתְחִין אִסְתַּלְּקוּ מִנֵּיהּ וְלָא יָכְלִין לְמִנְדַּע וּלְאִתְדַּבְּקָא. אֲבָל בְּזִמְנָא דְּיִפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גָּלוּתָא זְמִינִין כֻּלְּהוּ דַּרְגִּין עִלָּאִין לְמִשְׁרֵי עֲלֵיהּ כְּדְקָא יָאוֹת. וּכְדֵין יִנְדְּעוּן בְּנֵי עָלְמָא חָכְמְתָא עִלָּאָה יַקִּירָא מַה דְּלָא הֲווֹ יָדְעִין מִקַּדְמַת דְּנָא. דִּכְתִיב (ישעיה יא) וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יי' רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יי'. כֻּלְּהוּ זְמִינִין לְאַשְׁרָאָה עַל הַאי פִּתְחָא תַּתָּאָה דְּאִיהוּ פֶּתַח הָאֹהֶל. וְכֻלְּהוּ זְמִינִין לְאַשְׁרָאָה עַל מַלְכָּא מְשִׁיחָא בְּגִין לְמִיזַן עָלְמָא דִּכְתִיב וְשָׁפַט בְּצֶדֶק דַּלִּים וגו'. בְּגִינֵי כָךְ כַּד אִתְבַּשַּׂר אַבְרָהָם, הַאי דַּרְגָּא הַוָּה אָמַר כְּמָה דְּאִתְּמַר דִּכְתִיב וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה. וַיֹּאמֶר לָא כְתִיב מַאן הַוָּה. וְדָא הוּא פֶּתַח הָאֹהֶל. וְעַל דָּא וְשָׂרָה שׁוֹמַעַת הַאי דַּרְגָּא דַּהֲוָה מַלֵּיל עִמֵּיהּ מַאן דְּלָא הַוָּה שְׁמָעַת מִקַּדְמַת דְּנָא. דִּכְתִיב וְשָׂרָה שׁוֹמַעַת פֶּתַח הָאֹהֶל דַּהֲוָה מְבַשֵּׂר וַאֲמַר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה בֵן לְשָׂרָה אִשְׁתֶּךָ. תָּא חֲזֵי כַּמָּה הוּא חֲבִיבוּתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַבֵּיהּ דְּאַבְרָהָם, דְּהָא לָא נָפַק מִנֵּיהּ יִצְחָק עַד דְּאִתְגְּזַר, לְבָתַר דְּאִתְגְּזַר אִתְבַּשַּׂר בֵּיהּ בְּיִצְחָק, בְּגִין דְּאִיהוּ כְּדֵין זַרְעָא קַדִּישָׁא, וְעַד לָא אִתְגְּזַר לָאו אִיהוּ זַרְעָא קַדִּישָׁא. וּכְדֵין אִיהוּ כְּמָה דְּכְתִיב (בראשית א) אֲשֶׁר זַרְעוֹ בּוֹ לְמִינֵהוּ. וְתָא חֲזֵי עַד לָא אִתְגְּזַר

אַבְרָהָם הַהוּא זַרְעָא דִילֵיהּ לָא הֲוָה קַדִּישָׁא, בְּגִין דִּנְפַק
בְּגוֹ עַרְלָה וְאִתְדַּבַּק בְּעַרְלָה לְתַתָּא. לְבָתַר דְּאִתְגְּזַר נְפַק
הַהוּא זַרְעָא בְּגוֹ קַדִּישָׁא, וְאִתְדַּבַּק בְּקַדּוּשָׁה דִּלְעֵילָּא
וְאוֹלִיד לְעֵילָּא, וְאִתְדַּבַּק אַבְרָהָם בְּדַרְגֵּיהּ כְּדְקָא יָאוֹת. תָּא
חֲזֵי כַּד אוֹלִיד אַבְרָהָם לְיִצְחָק נְפַק קַדִּישָׁא כְּדְקָא יָאוֹת.
וְהַאי [נ"א וַדַּאי] מַאי אַעֲדוּ וְאוֹלִידוּ חֲשׁוֹכָא. רַבִּי אֶלְעָזָר
שְׁאֵיל יוֹמָא חַד לְרַבִּי שִׁמְעוֹן אֲבוֹי, אֲמַר לֵהּ הַאי דִּכְתִיב
לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִצְחָק דִּכְתִיב וְקָרָאת אֶת שְׁמוֹ
יִצְחָק. אַמַּאי, דְּהָא אִתְחֲזִי דְּעַד לָא נְפַק לְעָלְמָא קָרָא
לֵיהּ יִצְחָק. אֲמַר לֵהּ הָא אִתְּמַר דְּאֶשָׁא נְטַל מַיָּא. דְּהָא
מַיָּא מִסְטְרָא דִּגְבוּרָה קָא אַתְיָין. וְתוּ [נ"א וְתָא שְׁאֵיל לְהוֹ
לְלֵוָאֵי] (שְׁאֵיל לֵיהּ) לֵוָאֵי דְּאִנּוּן בְּדִיחִין לְהַהוּא סִטְרָא בְּמַאנֵי
זְמַר וְתִשְׁבְּחָן לְקַבֵּיל הַאי סִטְרָא, בְּגִין כָּךְ יִצְחָק אִיהוּ
חֶדְוָה בְּגִין דְּאָתֵי מֵהַהוּא סִטְרָא וְאִתְדַּבַּק בֵּיהּ. תָּא חֲזֵי
יִצְחָק בְּדִיחוּתָא חֶדְוָה דְּאַחְלַף מַיָּא בְּאֶשָׁא וְאֶשָׁא בְּמַיָּא
וְעַל דָּא אִקְרֵי הֲכִי. וּבְגִין כָּךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרֵי לֵיהּ
הֲכִי עַד לָא יִפּוֹק לְעָלְמָא שְׁמָא דָּא וְאוֹדַע לֵיהּ [דף קד ע"א]
לְאַבְרָהָם. וְתָא חֲזֵי בְּכֻלְּהוּ אֲחָרָנִין שְׁבַק לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְמִקְרֵי לוֹן שְׁמָהָן, וַאֲפִלּוּ נָשֵׁי הֲווֹ קָרָאן לִבְנַיְיהוּ
שְׁמָהָן, אֲבָל הָכָא לָא שְׁבַק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאִמֵּיהּ
לְמִקְרֵי לֵיהּ שְׁמָא אֶלָּא לְאַבְרָהָם, דִּכְתִיב וְקָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ
יִצְחָק אַנְתְּ וְלָא אָחֳרָא, בְּגִין לְאַחְלָפָא מַיָּא בְּאֶשָׁא וְאֶשָׁא
בְּמַיָּא לְאַכְלָלָא לֵיהּ בְּסִטְרֵיהּ. כְּיוֹן דְּאִתְבַּשַּׂר אַבְרָהָם
בְּיִצְחָק, מַה כְּתִיב:

וַיָּקוּמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיַּשְׁקִיפוּ עַל פְּנֵי סְדוֹם. רַבִּי אֶלְעָזָר

אֲמַר תָּא חֲזֵי כַּמָּה אַנְהַג קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא טִיבוּ עִם כָּל בְּרְיִין וְכָל שֶׁכֵּן לְאִנּוּן דְּאָזְלִי בְּאָרְחוֹי, דַּאֲפִילוּ בְּזִמְנָא דְּבָעֵי לְמִידַּן עָלְמָא, אִיהוּ גָּרִים לְמַאן דְּרָחִים לֵיהּ לְמִזְכֵּי בְּמִלָּה עַד לָא יֵיתֵי הַהוּא דִּינָא לְעָלְמָא. דְּתָנִינָן בְּשַׁעֲתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רָחִים לֵיהּ לְבַר נָשׁ, מְשַׁדַּר לֵיהּ דּוֹרוֹנָא, וּמַאן אִיהוּ, מִסְכְּנָא, בְּגִין דְּיִזְכֵּי בֵּיהּ. וְכֵיוָן דְּזָכֵי בֵּיהּ, אִיהוּ אַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ חַד חוּטָא דְּחֶסֶד דְּאִתְמְשַׁךְ מִסִּטְרָא יְמִינָא וּפָרִישׁ אֲרִישֵׁיהּ וּרְשִׁים לֵיהּ, בְּגִין דְּכַד יֵיתֵי דִּינָא לְעָלְמָא הַהוּא מְחַבְּלָא יִזְדַּהַר בֵּיהּ, וְזִקִּיף עֵינוֹי וְחָמָא לְהַהוּא רְשִׁימוּ וּכְדֵין אִסְתַּלַּק מִנֵּיהּ וְאִזְדַּהַר בֵּיהּ. בְּגִינֵי כָךְ אַקְדִּים לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמֶה דְּיִזְכֵּי. וְתָא חֲזֵי כַּד בָּעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַיְתָאָה דִּינָא עַל סְדוֹם, אַזְכֵּי קַדֵּם לְאַבְרָהָם וְשַׁדַּר לֵיהּ דּוֹרוֹנָא לְמִזְכֵּי עִמְּהוֹן בְּגִין לְשֵׁזָבָא לְלוֹט בַּר אֲחוּהָ מִתַּמָּן, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת אַבְרָהָם וַיְשַׁלַּח אֶת לוֹט מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה. וְלָא כְתִיב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת לוֹט, דְּהָא בִּזְכוּתֵיהּ דְּאַבְרָהָם אִשְׁתֵּזַב. וּמַאי וַיִּזְכֹּר, [אֶלָּא] דְּדָכִיר לֵיהּ מַאי דְּאַזְכֵּי קַדֵּם עִם אִנּוּן תְּלַת מַלְאָכִין. כְּגַוְונָא דָּא בַּר נָשׁ דְּיִזְכֵּי בִּצְדָקָה עִם בְּנֵי נָשָׁא, בְּשַׁעֲתָא דְּדִינָא שָׁרְיָא בְּעָלְמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַדְכַּר לֵיהּ לְהַהִיא צְדָקָה דַּעֲבַד. בְּגִין דִּבְכָל שַׁעֲתָא דְּזָכֵי בַּר נָשׁ הָכִי אַכְתִּיב עֲלֵיהּ לְעֵילָּא, וַאֲפִילוּ בְּשַׁעֲתָא דְּדִינָא שָׁרְיָא עֲלוֹי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִדְכַּר לֵיהּ לְהַהוּא טִיבוּ דַּעֲבַד וְזָכָה עִם בְּנֵי נָשָׁא. כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (משלי יא) וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת. בְּגִינֵי כָךְ אַקְדִּים לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם בְּגִין דְּיִזְכֵּי וְיִשֵּׁזִיב לְלוֹט. וַיַּשְׁקִיפוּ עַל פְּנֵי סְדוֹם. תָּא חֲזֵי וַיָּקוּמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים. מֵהַהִיא סְעוּדָה

דְּאַתְקִין לוֹן אַבְרָהָם וְזָכָה בְּהוֹ. אַף עַל גַּב דְּמַלְאָכִין הֲווֹ, זָכָה בְּהוֹ, וְכָל הַהוּא מֵיכְלָא לָא אִשְׁתָּאַר מִנֵּיהּ כְּלוּם, בְּגִינֵי דְּאַבְרָהָם, וּלְמִזְכֵּי בֵּיהּ, דְּהָא כְתִיב וַיֹּאכְלוּ בְּאֶשָׁא דְּלְהוֹן (קכ א) אִתְאֲכִיל. וְאִי תֵּימָא הָא תְּלַת מַלְאָכִין הֲווֹ. הַאי אֶשָׁ"א. וְהַאי מַיָ"א. וְהַאי רוּחָ"א. אֶלָּא כָּל חַד וְחַד כָּלִיל בְּחַבְרֵיהּ וּבְגִינֵי כָךְ וַיֹּאכְלוּ. כְּגַוְונָא דָּא (שמות כד) וַיֶּחֱזוּ אֶת הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ. אֲכִילָה וְדַאִית אֲכָלוּ דְּאִתְזְנוּ מִן שְׁכִינְתָּא, אוֹף הָכָא וַיֹּאכְלוּ גָּרְמוּ (נ"א נִרְמַז רָזָא) לְאִתְזָנָא (מִנֵּיהּ) מֵהַהוּא סִטְרָא דְּאַבְרָהָם אִתְדַּבַּק בֵּיהּ, וּבְגִין כָּךְ לָא אַשְׁאָרוּ מִמַּה דְּיָהִיב לוֹן אַבְרָהָם כְּלוּם. כְּגַוְונָא דָּא בָּעֵי לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְמִשְׁתֵּי מֵהַהוּא כַּסָּא דִּבְרָכָה, בְּגִין דְּיִזְכֵּי לְהַהִיא בִּרְכָה דִּלְעֵילָּא. אוֹף אִנּוּן אֲכָלוּ מִמַּה דְּאַתְקִין לוֹן אַבְרָהָם בְּגִין דְּיִזְכּוּן לְאִתְזָנָא מִסִּטְרָא דְּאַבְרָהָם. דְּהָא מֵהַהוּא סִטְרָא נָפִיק מְזוֹנָא לְכָלְהוּ מַלְאֲכֵי עִלָּאֵי. וַיַּשְׁקִיפוּ, אִתְעָרוּתָא דְּרַחֲמֵי לְשֵׁיזָבָא לְלוֹט. כְּתִיב הָכָא וַיַּשְׁקִיפוּ וּכְתִיב הָתָם (דברים כו) הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשֶׁךָ. מַה לְהַלָּן לְרַחֲמֵי אוֹף הָכָא לְרַחֲמֵי. וְאַבְרָהָם הוֹלֵךְ עִמָּם לְשַׁלְחָם. לְמֶעְבַּד לוֹן לְוָיָה. אָמַר רַבִּי יֵיסָא אִי תֵּימָא דְּאַבְרָהָם יָדַע דְּמַלְאָכִין אִנּוּן אַמַּאי אַעֲבִיד לוֹן לְוָיָה. אֶלָּא אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אַף עַל גַּב דַּהֲוָה יָדַע רָגִיל הֲוָה לְמֶעְבַּד לְכָלְהוּ בְּנֵי נָשָׁא דְּזַמִּינָן עִמֵּיהּ לְמֶעְבַּד לוֹן לְוָיָה מַה דַּהֲוָה רָגִיל לְמֶעְבַּד עִם בְּנֵי נָשָׁא עָבַד בְּהוֹ וְאַלְוֵי לוֹן בְּגִין דְּכָךְ אִצְטְרִיךְ לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְמֶעְבַּד לְוָיָה לְאוּשְׁפִּיזִין דְּהָא כְּלָא בְּהַאי תַּלְיָא, וּבְעוֹד דְּאִיהוּ הֲוָה אָזִיל עִמְּהוֹן אִתְגְּלִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵיהּ דְּאַבְרָהָם דִּכְתִיב וַיי' אָמַר הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עוֹשֶׂה. וַיי' הוּא וּבֵית

דִּינֵיהּ, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הֲוָה אָזֵיל [דף קד ע"ב]
עִמְּהוֹן. תָּא חֲזֵי כַּד בַּר נָשׁ עֲבֵיד לְוָיָה (לְבַר נָשׁ)
לְחַבְרֵיהּ אִיהוּ אַמְשִׁיךְ לְאִתְחַבְּרָא בַּהֲדֵיהּ וּלְמֵהַךְ עִמֵּיהּ
בְּאָרְחָא לְשֵׁזָבָא לֵיהּ. וּבְגִין כָּךְ בָּעֵי לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְלַוּוּיֵי
לְאוּשְׁפִּיזָא בְּגִין דְּחַבַּר לֵיהּ לִשְׁכִינְתָּא וְאַמְשִׁיךְ עֲלֵיהּ
לְאִתְחַבְּרָא בַּהֲדֵיהּ. בְּגִין כָּךְ.

מִדְרָשׁ הַנֶּעֱלָם

וַיו' אָמַר הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם וגו' מַה כְּתִיב לְמַעְלָה וַיָּקוּמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיַּשְׁקִיפוּ עַל פְּנֵי סְדוֹם לַעֲשׂוֹת דִּין בָּרְשָׁעִים. מַה כְּתִיב אַחֲרָיו הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם. אָמַר רַבִּי חִסְדָּא אֵין הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה דִּין בָּרְשָׁעִים עַד שֶׁנִּמְלַךְ בִּנְשָׁמָתָן שֶׁל צַדִּיקִים הֲדָא הוּא דִכְתִיב (איוב ד) מִנִּשְׁמַת אֱלוֹהַּ יֹאבֵדוּ. וּכְתִיב הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם. אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּלוּם יֵשׁ לִי לַעֲשׂוֹת דִּין בָּרְשָׁעִים עַד שֶׁאֶמָּלֵךְ בִּנְשָׁמוֹת הַצַּדִּיקִים, וְאוֹמֵר לָהֶם [הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא] הָרְשָׁעִים חָטְאוּ לְפָנַי, אֶעֱשֶׂה בָּהֶם דִּין, דִּכְתִיב וַיֹּאמֶר יי' זַעֲקַת סְדוֹם וַעֲמוֹרָה

וַיו' אָמַר הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם וגו' מַה כְּתִיב לְמַעְלָה וַיָּקוּמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיַּשְׁקִיפוּ עַל פְּנֵי סְדוֹם לַעֲשׂוֹת דִּין בָּרְשָׁעִים. מַה כְּתִיב אַחֲרָיו הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם. אָמַר רַבִּי חִסְדָּא אֵין הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה דִּין בָּרְשָׁעִים עַד שֶׁנִּמְלַךְ בִּנְשָׁמַתָן שֶׁל צַדִּיקִים הֲדָא הוּא דִכְתִיב (איוב ד) מִנִּשְׁמַת אֱלוֹהַּ יֹאבֵדוּ. וּכְתִיב הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם. אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כְּלוּם יֵשׁ לִי לַעֲשׂוֹת דִּין בָּרְשָׁעִים עַד שֶׁאֶמָּלֵךְ בִּנְשָׁמוֹת הַצַּדִּיקִים, וְאוֹמֵר לָהֶם [הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא] הָרְשָׁעִים חָטְאוּ לְפָנַי, אֶעֱשֶׂה בָּהֶם דִּין, דִּכְתִיב וַיֹּאמֶר יי' זַעֲקַת סְדוֹם וַעֲמוֹרָה

וַיו' אָמַר הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עוֹשֶׂה. רַבִּי חִיָּיא פָּתַח (עמוס ג) כִּי לֹא יַעֲשֶׂה יי' אֱלֹהִים דָּבָר כִּי אִם גָּלָה סוֹדוֹ אֶל עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים. זַכָּאִין אִנּוּן זַכָּאֵי עָלְמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְרְעֵי בְּהוּ, וְכָל מַה דְּאִיהוּ עָבֵיד בָּרְקִיעָא וְזַמִּין לְמֶעְבַּד בְּעָלְמָא, עַל יְדֵי דְּזַכָּאִין עָבֵיד לֵיהּ, וְלָא כַּסֵּי מִנַּיְהוּ לְעָלְמִין כְּלוּם. בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּעֵי לְשַׁתָּפָא בַּהֲדֵיהּ [לְצַדִּיקָיָא דְּלָא תְּהֵא פִּתְחוֹן פֶּה לְרַשִּׁיעַיָּיא בְּכָל מַה דְּאִיהוּ עָבֵיד. תָּא חֲזֵי כְּלָא גָּלֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא] לְצַדִּיקָיָא בְּגִין דְּאִנּוּן אַתְיָין וּמַזְהִירִין

לִבְנֵי נָשָׁא לַאֲתָבָא מֵחוֹבַיְיהוּ כִּי רָבָה וְחַטָּאתָם וגו'. אָמַר וְלָא יִתְעַנְשׁוּן מִגּוֹ דִּינָא רַבִּי אַבָּהוּ הַנְּשָׁמָה עוֹמֶדֶת עִלָּאָה וְלָא יְהֵא לוֹן פִּתְחָא בְּמִקּוֹמָהּ וְהִיא יְרֵאָה לְהִתְקָרֵב דְּפוּמָא לְגַבֵּיהּ. בְּגִינֵי כָךְ אֵלּוּ וְלוּמַר לְפָנָיו כְּלוּם, עַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹדַע לוֹן שֶׁיֹּאמַר לְמִטְטְרוֹ"ן שֶׁיַּגִּישֶׁנָּה רָזָא דְּאִיהוּ עָבִיד בְּהוֹ דִּינָא. לְפָנָיו וְתֹאמַר מַה שֶּׁרָצְתָה, תּוּ בְּגִין דְּלָא יֵימְרוּן דְּהָא הַדָּא הוּא דִּכְתִיב וַיִּגַּשׁ בְּלָא דִּינָא עָבִיד בְּהוֹ דִּינָא. אַבְרָהָם, וַיֹּאמֶר הַאַף תִּסְפֶּה אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וַוי לוֹן צַדִּיק עִם רָשָׁע חָלִילָה לְךָ וגו'. לְחַיָּיבַיָּא דְּלָא יָדְעִין וְלָא אוּלַי יֵשׁ חֲמִשִּׁים צַדִּיקִים וגו'. מַשְׁגִּיחִין וְלָא יָדְעִין הַנְּשָׁמָה פּוֹתַחַת וְאוֹמֶרֶת רִבּוֹנוֹ לְאִסְתַּמְרָא מֵחוֹבַיְיהוּ. וּמַה שֶׁל עוֹלָם שֶׁמָּא נִתְעַסְּקוּ בְּנ' קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּי כָּל פָּרָשִׁיוֹת שֶׁל תּוֹרָה וְאַף עַל פִּי עוֹבָדוֹהִי קְשׁוֹט וְאוֹרְחָתֵיהּ שֶׁלֹּא נִתְעַסְּקוּ לִשְׁמָהּ שָׁכָר יֵשׁ דִּין. לָא עָבִיד כָּל מַה לָהֶם לָעוֹלָם הַבָּא וְלֹא יִכָּנְסוּ דַּעֲבִיד בְּעָלְמָא עַד דְּגָלֵי לַגֵּיהִנֹּם. מַה כְּתִיב בַּתְרֵיהּ לְהוֹ לְצַדִּיקַיָּא בְּגִין דְּלָא וַיֹּאמֶר יי' אִם אֶמְצָא בִּסְדוֹם יְהֵא לוֹן פִּתְחָא דְּפוּמָא לִבְנֵי חֲמִשִּׁים צַדִּיקִים וגו'. וְהָא נָשָׁא. גַּבֵּי בְּנֵי נָשָׁא לֹא כָל (תָּנְיָנָן) יַתִּיר אִנּוּן פָּרָשִׁיוֹת נ"ג שֶׁכֵּן דְּאִית לוֹן לְמֶעְבַּד הַוּוֹ. אֶלָּא אָמַר רַבִּי אַבָּהוּ מִלַּיְיהוּ דְּלָא יְמַלְּלוּן בְּנֵי חֲמִשָּׁה סְפָרִים הֵם בַּתּוֹרָה נָשָׁא סְטִיָא עֲלֵיהוֹן. וְכֵן וּבְכָל אֶחָד וְאֶחָד נִכְלָלִים כְּתִיב (במדבר לב) וְהִייתֶם נְקִיִּים עֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת עֲשָׂרָה מִיי' וּמִיִּשְׂרָאֵל. וְאִית לוֹן מַאֲמָרוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם לְמֶעְבַּד דְּלָא יְהֵא לוֹן חֲשׁוֹב עֲשָׂרָה בְּכָל חַד מִנְּהוֹן פִּתְחוֹן פֶּה לִבְנֵי נָשָׁא, הוּא חֲמִשִּׁים (מה שחסר כאן עיין בסוף

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב - עיר השמחה

פרשת בא

יום **ראשון**	**כו** / 26	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין מ' **ירושלמי:** מגילה ט' **תוספתא:** שבת ח **נ"ך:** שמואל ב ח **משניות:** בבא קמא ה **זהר:** חלק ב עמ' כג-כד	**עלות השחר** (72 דק) ... 5:21 | **סו"ז תפילה** ..... 10:06 **נץ החמה** ..... 6:36 | **חצות היום** ..... 11:51 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:27 | **שקיעה** ..... 5:04 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:13 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:17
יום **שני**	**כז** / 27	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין מ"א **ירושלמי:** מגילה י' **תוספתא:** שבת ט **נ"ך:** שמואל ב ט **משניות:** בבא קמא ו **זהר:** חלק ב עמ' כה-כו	**עלות השחר** (72 דק) ... 5:20 | **סו"ז תפילה** ..... 10:06 **נץ החמה** ..... 6:36 | **חצות היום** ..... 11:51 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:27 | **שקיעה** ..... 5:05 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:13 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:18
יום **שלישי**	**כח** / 28	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין מ"ב **ירושלמי:** מגילה י"א **תוספתא:** שבת י **נ"ך:** שמואל ב י **משניות:** בבא קמא ז **זהר:** חלק ב עמ' כז-כח	**עלות השחר** (72 דק) ... 5:20 | **סו"ז תפילה** ..... 10:06 **נץ החמה** ..... 6:35 | **חצות היום** ..... 11:51 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:26 | **שקיעה** ..... 5:06 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:13 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:19
יום **רביעי**	**כט** / 29	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין מ"ג **ירושלמי:** מגילה י"ב **תוספתא:** שבת יא **נ"ך:** שמואל ב יא **משניות:** בבא קמא ח **זהר:** חלק ב עמ' כט- ל	**יום כיפור קטן, ערב ראש חודש שבט** **עלות השחר** (72 דק) ... 5:20 | **סו"ז תפילה** ..... 10:06 **נץ החמה** ..... 6:35 | **חצות היום** ..... 11:51 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:26 | **שקיעה** ..... 5:07 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:13 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:20
יום **חמישי**	**א** / 30	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין מ"ד **ירושלמי:** מגילה י"ג **תוספתא:** שבת יב **נ"ך:** שמואל ב יב **משניות:** בבא קמא ט **זהר:** חלק ב עמ' לא- לב	**ראש חודש שבט** **עלות השחר** (72 דק) ... 5:19 | **סו"ז תפילה** ..... 10:06 **נץ החמה** ..... 6:34 | **חצות היום** ..... 11:51 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:26 | **שקיעה** .....5:08 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:13 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:21
יום **שישי**	**ב** / 31	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין מ"ה **ירושלמי:** מגילה י"ד **תוספתא:** שבת יג **נ"ך:** שמואל ב יג **משניות:** בבא קמא י **זהר:** חלק ב עמ' לג-לד	**עלות השחר** (72 דק) ... 5:19 | **סו"ז תפילה** ..... 10:06 **נץ החמה** ..... 6:33 | **חצות היום** ..... 11:51 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:26 | **שקיעה** ..... 5:09 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:12 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:22 **הדלקת נרות** (40 דק): **4:29** (20 דק): **4:49**
שב"ק	**ג** / 1	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין מ"ו **ירושלמי:** מגילה ט"ו **תוספתא:** שבת יד **נ"ך:** שמואל ב יד **משניות:** בבא מציעא א **זהר:** חלק ב עמ' לה-לו	**שבת קודש פרשת בא** **עלות השחר** (72 דק) ... 5:18 | **סו"ז תפילה** ..... 10:05 **נץ החמה** ..... 6:33 | **חצות היום** ..... 11:52 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:26 | **שקיעה** ..... 5:10 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:12 | **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:23 **מוצש"ק לשיטת ר"ת: 6:23**

מִי שֶׁהוּא מְקֻרָב לְרַבֵּנוּ, הוּא צָרִיךְ לְהִשְׁתּוֹקֵק לַמַּדְרֵגָה הַכִּי גְּדוֹלָה, וְיַחַד עִם זֹאת לֹא לִפֹּל בְּדַעְתּוֹ מֵהַמַּדְרֵגָה הַכִּי נְמוּכָה !

(משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)